

ಕೂರವಂಜಿ

KURAVANJ.

Kannada Monthly

ಸಂಪಾದಕರು :

ಶ್ರೀ ರಾ. ಶಿ.

ಬರೆಹಗಾರರು :

ಶ್ರೀ ರಾಮಿ

ಶ್ರೀ ಕುಮಾರ್

ಶ್ರೀ ಬಚ್ಚ

ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶ್

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುನೀತಿ

ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮೈ. ಸು. ರಿ

ಶ್ರೀ ದಾಶರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ್

ಇತ್ಯಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ

ಜುಲೈ
೧೯೬೪

೨೫
ನ. ಪೈ.

ತಿಳಿನಗೆಯ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ

For 3 way Beauty Treatment....

**RAJA
SNOW**

AMLA HAIR OIL , KASTURI SOAP

MANYAM & CO BANGALORE MADRAS MADURAI BOMBAY

FAS

ಸಂಪುಟ ೨೩

ಜುಲೈ ೧೯೬೪

ಸಂಚಿಕೆ ೪

ಕು ಹ ಕ ಡಿ ಗ ಳು

ಪ್ರತಾಪ್‌ಸಿಂಗ್ ಕೈರಾನರು ಮುಂದೆ ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಸುದ್ದಿ ಖಚಿತವಲ್ಲ.

* * * *

ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕಾಮನ್‌ವೆಲ್ತ್ ಸಚಿವರುಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ

—ಕ್ರಿಸ್ಟೀನ್ ಕೀಲರ್‌ಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದು ಅಧಿಕ ಪ್ರಸಂಗತನ.

* * * *

ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ, ಕೇಂದ್ರ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂರವರು “ನೀವು ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಸದೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿ ನಷ್ಟಮಾಡಕೊಳ್ಳಿ; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಸರ್ಕಾರವೇ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೆ” ಎಂದು ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರಂತೆ!

—ಸತ್ಯವನ್ನೇ ನುಡಿದರು.

* * * *

ಹಾಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲೇಜು ತರುಣಿಯತ್ತ ಕೋಣವೊಂದು ರೇಗಿ ಉಗ್ಗಿ ಧಾಳಿಗಾರಂಭಿಸಿತಂತೆ.

—ಕೋಣನ ಮುಂದೆ ಕಿನ್ನರಿ ಬಾರಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ತೆವ್ವಿರುತ್ತದೆ.

* * * *

ರಾಜ, ಮಹಾರಾಜರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೆಸರಿಲ್ಲದಂತೆ ಸರ್ದಾರ್ ಖಟೀಲರು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ, ಈಗ ರಾಜ ಭವನಕ್ಕೆ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರಂತೆ.

—ಕೂಸು ಸತ್ತರೂ, ನಾತ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ.

* * * *

ಸರ್ದಾರ್ ಸ್ವರ್ಣಸಿಂಗ್‌ರವರು ಪಂಜಾಬಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೆ
—ಶ್ರೀ ಪ್ರತಾಪ್‌ಸಿಂಗ್ ಕೈರಾನ್ ಅವರು ಕೇಂದ್ರ ಸಂಪುಟಕ್ಕೆ ಸೇರಿ
ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ದಿಟವಾಗಬಹುದಾದರೂ, ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಕುಹಕವೇ !

* * * *

ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡುವಾಗ “ಲೀಡೋ” ದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ
ಮಾನ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರಂತೆ !

* * * *

ಷೇಕ್ ಆಬ್ದುಲ್ಲಾ ರವರು ಲಂಡನ್ನಿಗೆ ಹೋಗದೆ ಇರುವ ಕಾರಣ ಈಗ
ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

ಫರೂಕಿಯವರು ಅವರಿಗೆ ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲೇ “ಕೊಕ್ಕು” ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬ
ಭಯ ಹುಟ್ಟಿರಬೇಕು.

* * * *

ನಮ್ಮ ರಾಜು ಚಂದ್ರಕಾಂತಶಿಲೆಯ ಹಾಗೆ
—ಚಂದ್ರನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಬೆವರಿ ಬಿಸಿಸುಯ್ಯುತ್ತಾನೆ.

* * * *

ಎಳೆ ನಿಂಬಿಕಾಯಿ ರಸವನ್ನು ಹಾಕಿ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದರೆ,
ಪಾಠನಿರೋಧದ ಪರವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆಯಂತೆ !

* * *

ಮಾನಿನ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾರಾಯಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಹಾಕಿದರೆ, ಬಹುಕಾಲ ಬಾಳಿಕೆ
ಬರುತ್ತೆ ಎಂದೊಬ್ಬರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

—ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮಾನಿನ ಕಾಯಿಗಳು ಈಚಲ ಮರಗಳತ್ತ ತಾವೇ
ತಾವಾಗಿ ವಾಲುತ್ತಿವೆಯಂತೆ.

* * * *

ಬಂಗಾಳಾ ಕೊಲ್ಲಿಯಲಿ ಒಂದು ಹಡಗು ಮುಳುಗಿ ಹೋಯ್ತಂತೆ.

—ಸಿರೋ ರೇಡಿಯೋದ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಕೇಳಿ ಹೀಗೆ ಅತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿ
ಕೊಂಡಿತು ಎನ್ನುವುದು ಶುದ್ಧ ಕುಹಕ.

—

❀ ಬಿಗಿ ಚಡಾವು ❀

ಕುಬೇರನ ಕಜೇರಿ ಕಾರಕೂನ ಚಪ್ಪಲಿ ಅಂಗಡೀಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಹೋಗಿ, ಒಂದು ಜತೆ ಬಿಗಿಯಾದ ಭಡಾವು ಕೊಡವ್ವಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

“ಗಿರ್ರಿ ಶಬ್ದ ಮಾಡಬೇಕು, ಕಾಲು ಕಚ್ಚಾ ಇರಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚು ರಂಗಿರ ಬಾರದು, ಬೇಗ ಸಮೆಯಕೊಡದು” ಎಂದು ಬೇಡಿಕೆ ಮುಂದಿಟ್ಟ.

ಚಪ್ಪಲಿ ಅಂಗಡಿಯವನಿಗೆ ತಲೆ ಕೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಾಯ್ತು. ಕುಬೇರನ ಕಜೇರೀಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವನು, ಶಾಖಾಯ ಲವಣಾಯ ಸಿಗ್ತಾ ಇರುತ್ತೆ. ಅಂತಹ ಕಜೇರೀಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಸಂಜ್ಞೆಗಳಲ್ಲೇ ನಡೆಯಬೇಕು, ಶಬ್ದವೇ ಆಗಕೊಡದು, ಅಂಥಾ ದ್ದರಲ್ಲಿ ಗಿರ್ರಿ ಚಡಾವು ಬೇಕು ಅಂತ ಕೇಳ್ತಾನೆ. ನಿಶ್ಚಬ್ದವಾಗಿರುವ ಕಡೆ ಕಣ್ಣು ಕೋರೈಸಿ ಕಿವಿಗೆ ಕೇಳಿಸುವಂತೆ ರಂಗು ರಂಗಿನ ಬಣ್ಣ ಬೇಡ್ತಾರೆ ಇವ ಬೇಡ ಅಂತಾನೆ! ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ನಮೂನೆ ಪಾದರಕ್ಷೆ ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅಂತಹವರು; ಇವ ಬಾಳಿಕೆ ಬರೋದು ಬೇಕು ಅಂತಾನೆ. ಕಾಲನ್ನು ಹಿತವಾಗಿ ತಬ್ಬಿಕೊಳ್ಳುವ ಪಾದರಕ್ಷೆ ಕೇಳಬೇಕು; ಕಾಲು ಕಚ್ಚುವ ಅಳತೆ ಕೇಳ್ತಾ ಇದಾನೆ ಇದರ ಮರ್ಮ ಎನಿರಬಹುದು? ಕಡೆಗೆ ಕೆರಳಿದ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದೆ ಗಿರಾಕಿಯನ್ನು ಕೇಳಿಯೇ ಬಿಟ್ಟ. ಹೀಗ್ಯಾಕವ್ವಾ ಕೇಳ್ತೆ ಎಂದು

ಕಾರಕೂನ ಮಾರುತ್ತರ ಕೊಟ್ಟ. “ನೋಡಯ್ಯಾ! ಚಪ್ಪಲಿ ಅಂಗಡಿಯವನೇ! ನಮ್ಮ ಸಾಹೇಬರು ಜನರ ಚರ್ಮ ಸುಲಿದು ಸುಲಿದು ನಿಂಗೆ ಚಪ್ಪಲಿ ಹೊಲಿಯುಕ್ಕೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡ್ತಾರೆ ಆದರೆ ನೇರವಾಗಿ ಅವರು ಸುಲಿಯುಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕೈಲಿ ಸುಲಿಸುತ್ತಾರೆ ಹತ್ತಾರು ಕಡೆಗೆ ಹತ್ತಿಂಟು ಸರ್ತಿ ಸುತ್ತಿ ನಮ್ಮ ಸಾಹೇಬರ ಗಿರಾಕಿಗಳನ್ನ ಹಿಡಿದು ಸುಲೀಬೇಕು. ಹಿಂತಿರುಗಿದಾಗ ಸಾಹೇಬರ ಕೈಲಿ ಬೈಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಗಿರಾಕಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಇಟ್ಟ ಶಾವಾನ ಕೇಳಬೇಕು. ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ ಹೆಂಡತಿ ಕಾಟ ಅಂಥಾ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ಹಣ ಇರೋ ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ತೀರಿ ಒಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಲಪಟಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬಾರದೇ? ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಿಲ್ಲರೆ ತರ್ತೀರಲ್ಲಾ ಅಂತ ಅಂತಾಳೆ. ನನ್ನ ಭಾವವೈದ ಇದ್ದುಬದ್ದ ಬೇಡಿ ಸಿಗರೇಟನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕದ್ದುಬಿಡ್ತಾನೆ. ಮನೆ ನಾಯಿ ಕೂಡ ನನ್ನ ಕಂಡರೆ ಬೊಗಳುತ್ತೆ. ಕೂತ ಕುರ್ಚಿ ಕೂಡ ಕಿರ್ರೋ ಅನ್ನುತ್ತೆ.

ನನಗೆ ಒಂದೇ ಸುಖ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ. ಮನೆಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಚಡಾವು ಕಳಚಿ ಮೂಲೆಗೆಸೆದು, ಕಾಲಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಆಡಿಸ್ತಾ ಇರೋದು. ಆ ಸುಖ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಕಾದರೆ, ಚಡಾವು ಬಿಗಿಯಾಗಿರಬೇಕು” ಎಂದು.

ವಸಂತ ಪರಿವರ್ತನ

ಅಶೋಕರು ತಲೆ ಕೊಡವಿಕೊಂಡರು. ಸುಭದ್ರವೆಂದು ತಾವು ಭಾವಿಸಿದ ಭಾವಣೆ, ಲಾಪೋಸಿನ ಕದನ ವಿರಾಮ ರೇಖೆಯಂತೆ ಅಭದ್ರವೆಂದು ಸ್ವಾನುಭವ ದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದರಿಂದ, ಷೂ ಬ್ರಷ್, ಹೇರ್ ಬ್ರಷ್ ಹಣೆಗೆಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ತಲೆ ಕೊಡವಿಕೊಂಡು ಟವಲಿ ನಿಂದ ಮುಖವನ್ನು dry-wash ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಸಿಗರೇಟು ಹೊತ್ತಿಸಿ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡರು.

ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಅವರಿಗೆ, ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಕಾಶ್ಮೀರವನ್ನೇ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ,

ಷೇಕ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾಗಳು, ಆಯೂಬರು, ಸಾದಿಕ್‌ಗಳು, ಭಕ್ಷಿಗಳು, ಮಸೂದಿ ಗಳು, ವೃದ್ಧುಲಗಳು ಮೇಲೆ ಹೋಂ, ಜಾನ್ಸನ್, ಕೃಷ್ಣೇವುಗಳು, ನೆಹರು, ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು, ಭಾವೆ, ಜೆಪಿಗಳು No end to the list, Big middle, ಸೌಹಾರ್ದವೇನೋ ಸರಿ. ಹೇಗೆ? ಏಕೆ? ದುಡ್ಡು ಸುರಿದು ಪ್ರಾಣವುಳಿಸಿ ಮಜಾ ಮಾಡಲು ಕೈಬಿಟ್ಟರೆ, ಬೆನ್ನು ಹಿಂದೆ ಇರಿಯುವ.....Damn this Politics ಕಾಲೇಜು.

ಯಾರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ? ಕಾಲೇಜು ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿ ತಾವು ಇಂಟರ್ ಮ್ಯೂನಲ್ಲಿ ನಿಂತಾಗ ಅಥೇನಿಯಂ ಛೇರ್ಮನ್ನರು.

“ತಮಾ ಪಾಡಾಗಿ ಕಲ್ಪುಬುಕು ನೋಡು ಇಂಗ್ಲಿಸ್ ಮಾತಾಡಕ್ಕೆ ಓದಕ್ಕೆ ಒರೈಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಬರಹಂಗೆ ಹೇಳ್ಕೊಡ್ತಿಯೋ ಇಲ್ಲೋ ಅಕ್ಕತೋ ಇಲ್ಲೋ ನಿನ್ನೆಲಿ” ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದರು.

ಸೆಕ್ರೆಟರಿ

“The chairmans says right ” ಎಂದರು.

“Pardon ? ”

“What says the chairmans.....”

“How many are there ? ”

“ One chairmans. Honourable addressing plural ”
ತಲೆ ತಲೆ ಚಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಪ್ರೌಢಸರು.

ಹುಡುಗರೆಲ್ಲಾ ಶುದ್ಧ ದಬರು ಡುಂಡಿಗಳು. ಮೇಸ್ವರುಗಳೋ ದೇವರಿಗೆ
ಪ್ರೀತಿ. And girls !!

Girls! Girls !!

“ God help me ” ಎಂದರು ಅಶೋಕರು.

ಅಥೇನಿಯಂ ಎಂದು ಹೆಸರಿಡುವ ಬದಲು ಭೊರೋನಿಯಂ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟ
ದ್ವಿದ್ವರೆ! ಗಡಗಡ ನಡುಗಿದರು ಅಶೋಕರು.

“ If I could forget !! ”

ಕೋಣೆ !!

ರಾತ್ರಿ ಮಲಗಿದಾಗ ಪ್ಲಾಸ್ಟರೆಲ್ಲಾ ಕಳಚಿ ಬಿದ್ದರೆ! ಪ್ಲೋರಿಂಗಿನಲ್ಲಿಲ್ಲಾ
ಬಿರುಕುಗಳು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವೆ ಗೊದ್ದಗಳು. ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ
ನೋಡಿದರೆ ಚರಂಡಿ, ಧೂಳು ರಸ್ತೆ. ಹತ್ತು ಬಾರಿ ಝಾಡಿಸಿದರೂ ತಿನ್ನೆಗಟ್ಟಲೆ
ಧೂಳು. ಯಥಾಶಕ್ತಿ ತಿಗಣೆಗಳು.

ಹೋಟಲು!!!

ಒತ್ತು ಕಾಗದದಂತಹ ಅನ್ನ. ಸೋಡವೋ, ಸಲ್ಫೈಡೋ, ಹಳಸಿದುದೋ
ಹಂಗಳೋ

ಕೂಟೋ, ಸಾರೋ, ಪಲ್ಯವೋ, ಎಲ್ಲಾ ಕಹಿ.

ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ಕೆಂಡ ಖಾರ.

The less said the better.

ಸಿನಿಮಾ :

ನಾಟಕ :

ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನೋಡುವಂತಿಲ್ಲ.

ನಾನು :

“ I am a mistake ” ಎಂದುಕೊಂಡರು ಅಶೋಕರು. ಆದೂ
ಅವರ ಸ್ವಂತದ್ದಲ್ಲ. ಅವರ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ನಾನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ
ಹೇಳಿದ್ದು.

ನಾನು ಯಾರು ಎಂದು ಅವರು ಎಂದೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಪ್ಪೊಪ್ಪೆ ಜಿಂಟಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನೇನಾಗ ಬೇಕು ಎಂಬುದು ಬಹು ಸುಲಭವಾದ ಉತ್ತರವಾದುದರಿಂದ ಅವರು ಅದನ್ನು ಆಚೆಗೆ ತಳ್ಳಿದರು.

ಅವರು ದೇಹ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂಬತ್ತು ಹೇನುಂತ ಗ್ರೀಷ್ಮಗಳನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು.

ಅಂಗಾಲು ದಿನಕ್ಕೆಂಟು ಬಾರಿ ಲೋಯ್ ಎಂದು ಸಂಕುಚಿತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಾಸಿಕಾಗ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ತಲೆ ಬುರುಡೆಯ ಮೂಳೆಗಳು ಆಗಾಗ ಅತ್ತಿತ್ತ ಸರಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನರಗಳು ಉಬ್ಬಿ ಕಂಠ ಗದ್ದದಿತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು (ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲ್ಲ). ಎದೆ ನೋವು, ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಜಡತ್ವ, ಕಾಲ್ನಡುಕ, ಹಾಗೆಯೇ ಮೈ ಕಾವು, ಕೀಲುಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು.

ನರ ನಾಡಿಯೊಳಗೆಲ್ಲ ಬೆಂಕಿ ಕೇಲ್ಕೀಲಿನಲು ನೋವು ನಿತ್ರಾಣ

ಭ್ರೂ ಮಧ್ಯದಲಿ ಬೆಂಕಿ

ನಾಭಿ ಕುಹರದಿ ನೋಂಕಿ

ಭಾರದಿಂ ಬೆನ್ ಕೊಂಕಿ

ಬೆನ್ನಿನಲಿ ಮೂಜೊರಡು

ನೋಡಿದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ

ಮೇಲು ನೋಟಕೆ ದೇಹ

ಬಲಿತ ಜಾಲಿಯ ಕೊರಡು

ಮೆದುಳಿನಲಿ ನಟ ಲೂಸು

ಇಂತಹ ಅಸ್ಥಿರವಾದ ದೇಹವನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಸಿಂಗರಿಸುವ ಮಹತ್ಕೃಷ್ಣ ಅವರಿಗಾಗಿ ಕಾದಿತ್ತು.

ತಮ್ಮ ಉಡುಗೆ ತೊಡಿಗೆಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಅವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ರೋಗ ಬಡಿದಿರು ವುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಯ್ತು. ಪ್ಯಾಂಟುಗಳೆಲ್ಲಾ ಜೂಲು ಜೂಲು, ಒಷ್ ಪರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಗುಂಡಿ ರೋಗ, ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಶೂಲವಾಗಿದ್ದ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಪ್ರಿಯನಾದ ಮಾನವ, ಸಂದರ್ಭಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ತೊಡಬಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿಗಳೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟಿ ಹೊಲಿಸಲು ಅರಂಭಮಾಡಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲಾಗಿತ್ತು. ಆ ಪರಿಶ್ರಮ ಈ ಒಟ್ಟಿಗಳ ರಾಶಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗಿತ್ತು.

ಅಶೋಕರು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಹೊತ್ತು ಕುಳಿತು ಚಿಂತಿಸಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟರು. ಅಲೆ ಗಾಳಿಯ ಸುಳಿಯೊಂದು ಭರ್ತನೆ ಬೀಸಿ, ಕಿಟಕಿಯ ಬಾಗಿಲು ಗಳನ್ನು ಧಡಭಡ ಎನ್ನಿಸಿ ಹಾರಿಹೋಯ್ತು. ಅವರು ಕಿಟಕಿಯ ಕಡೆ ತಿರುಗಿದರು. ಕಾರ್ನೋಡಗಳ ಮಾಲೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಅಡಕಲಾಗಿತ್ತು. ಅದರೆ ಬಡಗಳು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರ ಧನುಸ್ಸು ಮೂಡಿತ್ತು. ನೀಲಿ, ಕೆಂಪು, ಹಳದಿ, ಬಣ್ಣಗಳು ನಿಗಿ ನಿಗಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವು.

ಅಶೋಕರು ಎದ್ದು ಬಿಳಿಯ ಪ್ಯಾಂಟನ್ನೂ, ಕ್ರೀಂ ಕಲರಿನ ಟೆರಲೀನ್ ಸ್ಲಾಕನ್ನೂ ಧರಿಸಿದರು.

ಈ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ಧಾರ ಸ್ವೀಕಾರಗಳ ಶ್ರಮದಿಂದ ಸುಸ್ತಾಗಿ, ಮತ್ತೆ ಕುಕ್ಕುರಿಸಿದರು. ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದು ಆರತಿ ಬಳಕ್ಕೆ ಬಂದಳು.

“Good evening Prof.” ಎಂದಳು.

“ಸರ್, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಹಾಗೇ ಹೇಳಿದಿರಿ. ಈಗ ಮತ್ತೆ ..”

“ಇನ್ನರ್ಥ ಗಂಟೆಗೆ ಮೀಟಿಂಗ್ ಇದೆ.”

“ಒಂದೇ ಎಸ್ಸಿ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟು....”

“Impossible.....you may go.”

“ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಲಲಿತ ಕಲಾ ಭವನದ ಬಳಿ ಏಕೆ ನಿಂತಿದ್ದಿರಿ ಸರ್?”

“I refuse to answer. ನಿನಗೆ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ Dont Pester me. ಕಾಟ ಕೂಡ ಕೊಡಬೇಡ. ಒಳ್ಳೆಯ ಹುಡುಗಿಯಾಗಿ clear out.”

ಅಶೋಕರು ಆರತಿ ಹೋದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹೊರಬಿದ್ದರು ಅವರು ಎಲ್ಲಿಗೂ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಂಕಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ಪೇಟೆಯ ದಾರಿಯನ್ನು ತುಳಿದರು ಮೊದಲು ಕಾಣಿಸಿದ ಹೋಟಲಿನಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಬಸಿದು, ಹೊರಬಿದ್ದು ವಾಯುವ್ಯ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೋಗುವ ಒಂದಾನೊಂದು ದಾರಿಯನ್ನು ಕ್ರಮಿಸಿ, ಒಂದಾನೊಂದು ಬೇವಿನ ಮರದ ಕೆಳಗಿದ್ದ ಕಲ್ಲು ಬೆಂಚಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತರು. ಅನತಿ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದ ಬೇಲಿಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಾರು ನಿರ್ಗಂಧ ಕುಸುಮಗಳು ಅರಳಿದ್ದವು. ಬೇಲಿಯಾಚೆಗೆ ಒಂದು ಪೀಪಿ ಮರ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಕೋಗಿಲೆಯೊಂದು ತನ್ನ ಮತ್ತು ಕಾಗೆಯ ಧ್ವನಿಗಳ ನಡುವಿನ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಕೂಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರೌಢಸರಿಗೆ ಕಸವಿಸಿಯಾಯ್ತು.

ಆ ಚಿಕ್ಕ ವೈದಾನದ ಒಂದಂಚಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹಡಿ ಮನೆ. ಆ ಮಹಡಿಯ ಮನೆಯ ಮುಂದೊಂದು ಪೋರ್ಟಿಕೋ. ಅದರಡಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿದ್ದ ಒರಗು

ಬೆಂಚಿನ ಸಾಲುಗಳು. ಪೋರ್ಟ್‌ಕೋದ ಕಲ್ಲುಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ಮುದುಕ ಕುಳಿತಿದ್ದ. ಪ್ರೌಢೇಶ್ವರರು ಅವನನ್ನು ನೋಡುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅವನೂ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಆ ಮುದುಕ ಅಶೋಕರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು " ನೀವು 'ಕ್ಯಾ'ಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸೇರಿದ ಸದಸ್ಯರೋ?" ಎಂದ. ಅಶೋಕರು ಹೊಂಕಾರಮಾಡಿ, "ಇಲ್ಲವಲ್ಲ. ಯಾವ ಕ್ಯಾ?" ಎಂದರು. ಮುದುಕ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಮಾಯವಾದ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನೊಳಗಾಗಿ ಪೀಪಿಯ ಮರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಕೆಲವಾರು ಮಂದಿ ಯುವಕರು ಸಾಲಾಗಿ ನಡೆದು ಬಂದು, ಪೋರ್ಟ್‌ಕೋದ ಕೆಳಗೆ ಸುಖಾಸೀನರಾದರು. ಏರು ದನಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತುಗಳು ಕೇಳಿ ಬಂದವು. ನಗುವಿನ ಅಲೆಗಳು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲಿದವು. ಮನೆಯೊಳಗಿನಿಂದ ನಾಯಿಯೊಂದು ಓಡಿ ಬಂದು ಆ ಯುವಕರೊಡನೆ ಚಿನ್ನಾಟ ವಾಡಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಐದು ನಿಮಿಷಗಳ ನಂತರ ಎಳೆ ನಿಂಬೆಕಾಯಂತಿದ್ದ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗಿಯೊಬ್ಬಳು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದಳು. ಅವಳ ಕೈಯೊಳಗೆ ಪೆಪ್ಪರ್‌ಮಿಂಟ್, ಬಿಸ್ಕಿತ್ತುಗಳ ಸುರಿಮಳೆಯಾಯ್ತು. ಗದ್ದಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಮೆಯಾಯ್ತು. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಮಿಂಚುಗಳ ಮಾಲೆ ಹೊಳೆಯಿತು. ಗಾಳಿ ಭೋರನೆ ಬೀಸಿತು. ಗುಡುಗು ಕೇಳಿಬಂತು. ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿತು.

ಪೋರ್ಟ್‌ಕೋದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಗದ್ದಲವಡಗಿತು. ಹುಡುಗರು ಜೇಬುಗಳಿಂದ ಬಾಚಣಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಬಾಚಿಕೊಂಡರು. ಕೆಲವರು ಮೀಸೆಗಳನ್ನು ತೀಡಿ ಕೊಂಡರು. ಕೆಲವರು ಕರವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಮುಖಗಳನ್ನೊರೆಸಿಕೊಂಡು, ಮುಂಗೂದಲುಗಳನ್ನು ನೇವರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಕವರು ಚಿತ್ರದ ಕಪ್ಪೆಗಳಂತೆ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಏನನ್ನೋ ದೃಷ್ಟಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ವಾತಾವರಣ 'ಎನೋ ಆಗಲಿದೆ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿತ್ತು.

ಅಶೋಕರ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಹನಿ ಮಳೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಅವರು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿದು ಮರದ ಪೊಟರೆಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋದರು. ಕೋಲ್ಮಿಂಚಿನ ಬೆಳಕು ಸುತ್ತಲೂ ಆವರಿಸಿತು. ಮರಕ್ಕೆ ಸಿಡಿಲುಗಳು ಬಡಿಯುತ್ತವೆ. ನಾನಿರುವ ಜಾಗ ಅಭದ್ರ ಎಂದು ಅವರು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸರಿದರು. ಪಕ್ಕದ ಗುಂಡಿಯೊಳಗಿದ್ದ ಕೆಂಪು ನೀರಿನಿಂದ ಅವರ ಬಿಳಿಯ ಪ್ಯಾಂಟಿನ ಕೆಳಭಾಗ ತೊಯ್ದು ಹೋಯ್ತು. ಮಿಂಚಿನ ಬೆಳಕು ಇನ್ನೂ ಹಾಗೇ ಇತ್ತು. ಕೋಲ್ಮಿಂಚು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಬೆಳಗಿತು? ಇದೇನು? ಎಂದುಕೊಂಡು ಪೋರ್ಟ್‌ಕೋ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿದರು. ಮಿಂಚು ಅವರ ಮೈಯಲ್ಲೇ ನುಗ್ಗಿತು.

ಚಂದ್ರಮುಖಿ ಆ ಪೋರ್ಟ್‌ಕೋ ಕೆಳಗೆ ನಡೆದಿದ್ದ ಸಭೆಗೆ ಆಗಮಿಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದಳು. ನವಯೌವನಭಾರದಿಂದ ಬಳುಕುವ ಆ ಪ್ರಮದ ಈಗ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಸೀರೆಯನ್ನು ಟೈದ್ದಳು. ಮುಖವು, ಎಳೆ ನಗುವಿನಿಂದ ಪ್ರಪುಲ್ಲಿತವಾಗಿತ್ತು. ಮುಂಗುರುಳು ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾರುತ್ತಿತ್ತು. ನಾಯಿಮರಿ ಅವಳ ಕಾಲಡಿಯಲ್ಲಿ

ಕುಳಿತು. ಎಳೆನಿಂಬೆ ಹುಡುಗಿ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಳು. ಭಾಸದರೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಚಂದ್ರಮುಖಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ಅನತಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಏನನ್ನೋ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಚಂದ್ರಮುಖಿಯ ದೃಷ್ಟಿ ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಬೇವಿನ ಮರಕ್ಕೂ ಪೋರ್ಟಿಕೋ ಛಾವಣಿಗೂ ಸರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಸಹಚರರು ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಬ್ಬ—“ನೋ, ಈ ಟಾನ್ಸಿಸ್ಟರ್ ಗೆ 625 ರೂ. ಈ ಬ್ರಾಂಡು ಜರ್ಮನಿಗೆ ಕೂಡ ಸಿಗದಿಲ್ಲ.”

ಇನ್ನೊಬ್ಬ—“ಊರು ಹೈ-ಫೈ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಕಂಪೆಗೆ ಇದ್ರಸ್ಥಂಭವದವೆ ಬಿಡಲೇ”

ಒಬ್ಬ—ಈ ಬುಷ್‌ಟರ್ಫ್ ಪ್ಯಾರಿಸ್ಸಿಂದ ತಂದದ್ದಲೇ.

ಇನ್ನೊಬ್ಬ—ಕುರಿಯೇ, ತೆಸರ್! ಭಾರಿ ಪ್ಯಾರಿನಿಗ್ಲೋಗಿ ಕಡ್ಡು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕೆನು. ಮೈಸೂರಿಗೆ ತಂದೋ, ಸಾಂಗ್ಲೆಗೆ ತಂದೋ, ಯೋಕ್ತನೆ ಪ್ಯಾರಿಸ್ಸಿಂದಂತೆ.

ಮುಬ್ಬ—ನಾನೊಂದ್ ಕ್ಯಾಮ್ರಾ ತಂದಿನಲೇ.

ಸಾಲ್ವ—ಟೈಮ್ಸ್‌ನಗೆ ನಂದೊಂದು ಕಾಗ್ಡ ಬಂದತೆ ನೋಡಿಯೇನಲೇ

ಐಬ—ನಮ್ಮೊಂದು ಹೊಸಾ ಬೆಂಚ್ ಲಾರಿ ಬಂದತಲೇ.

ಅರ್ಬ—ನಂಥೇಟ್ರಿಗೆ ಕ್ಲಿಯೋ ಪಾತ್ರ ಬರ್ತತೋ.

ಚಂದ್ರಮುಖಿ ಒಂದೂ ಮಾತನ್ನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ನಗು ಎಂದಿನಂತೆ ಮನಮೋಹಕವಾಗಿತ್ತು.

ಗಾಳಿಯ ಬಿರುಸು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಪಶ್ಚಿಮದಂಚಿನಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರ ಮುಖಿಯ ತುಟಿಗಳಂತೆ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣಕ್ಕಿದ್ದ ಸೂರ್ಯನನ್ನು, ಅವಳ ತಲೆಗೂದಲಿ ನಂತೆ ಕಪ್ಪಾಗಿದ್ದ ಬೃಹದಾಕಾರದ ಮೋಡಗಳು ಕವಳಿಸಲು ಹೊಂಚುಹಾಕುತ್ತಿದ್ದವು ಪೋರ್ಟಿಕೋ ಕೆಳಗಿನ ಜನಸಂದಣಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಚಂದ್ರಮುಖಿ ಆರಾಮ ಕುರ್ಚಿಯೊಂದನ್ನು ತರಿಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು. ಹೊಂಬೆಳಗು ಅವಳ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಲಾಸ್ಯವಾಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಅಶೋಕರು ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಅವಳ ದರ್ಬಾರಿನ ವೈಖರಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಹೀಗೆಂದು ಗೊಣಗಿಕೊಂಡರು.

ಎಡದ ಮೈಯಲಿ ಕೌರವೇಂದ್ರರ

ಗಡಣ ಬಲದಲಿ ಕೌರವೇಂದ್ರರ

ಗಡಣ ಎದಿರೊಳು ಕೌರವರು, ಸೈಂಧವರು ಶಕುನಿಗಳು

(ಸಶೇಷ)

ಕುಂಜಮ್ಮ

ಇಡೆರ ಕೋಯಿಲ್ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕುಂಜಮ್ಮ ಹಾಲು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬೀದಿಲಿ; ಅಚ್ಚಾಚನ್ ಮನೆ ಎದುರಿಗೆ ವರಾಂಡದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಅಚ್ಚಾಚನ್ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದಾನೆ! ರಸ್ತೆ ತುದಿಲಿ. ಹಗ್ಗ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಗೂಳಿ ಓಡಿಬರತ್ತಾ ಇದೆ. ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ಕೊಂಬುಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಹಸು ವಿನ ಕಡೆಗೆ ನಾಗಲೋಟದಲ್ಲಿ ಬರತ್ತಾ ಇದೆ. ಬಿಸಿ ಉಸಿರು ಬಿಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಚಳಿ ಗಾಳಿಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಉಸಿರು ಹೊಗೆಯ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕಣ್ಣೆಲ್ಲಾ ಕೆಂಪಾಗಿದೆ. ಬಾಲಾನ ಎತ್ತಿದೆ. ಬಾಲದ ಕುಚ್ಚು ಬಾವುಟದ ತರಹ ಬೀಸುತ್ತಾ ಇದೆ, ರಭಸವಾಗಿ.

ಅಚ್ಚಾಚನ್ ಗಾಬರಿಯಾದ. “ಗೂಳಿ ಮಾಡೋ ಅವಾಂತರದಲ್ಲಿ ಕುಂಜಮ್ಮ ಕೈಕಾಲು ಮುರಿದುಕೊಂಡುಬಿಡ್ತಾಳೆ. ಹಾಳು ಹೆಣ್ಣು ಹಸುವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಓಡಿಬರಬಾರದೆ? ಹಾಲು ಕರೀತಾ ಅಲ್ಲೇ ಮಂಕು ಮಂಕಾಗಿ ಕೂತಿದ್ದಾಳಲ್ಲ! ಕೂಗೋಣ ಕೂಗಿ ಹುಷಾರ್ ಕೂಡೋಣ ಅಂದ್ರೆ, ಗಂಟಲು ಒಣಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಸ್ವರವೇ ಹೊರಡುಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದನ್ನ ನಾಲಿಗೆ ನುಡಿಯುಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಹೋಗಿದೆ ಏನು ಮಾಡಲಿ?” ಎಂದು ಅಚ್ಚಾಚನ್ ಮಾನವಾಗಿ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಾ ಇದಾನೆ.

ಡಾಗು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಗೂಳಿ ಹಸುವಿನೆದುರಿಗೆ ನಿಂತಿತು. ಹಸುವು ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನೋಡಿತು. ಗೂಳಿ ಹಿಂದೇಟು ಹೊಡೆದು ಬಾಲ ಕೆಳಗಿಳಿಸಿ ಹಿಂದು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಜೇಗ ಬೇಗ ಓಡಿಹೋಯಿತು.

ಕುಂಜಮ್ಮ ಹಾಲು ಕರೆಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಳು. ಕರೆದು ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಹಾಲು ಅಳೆದು ಹಾಕುಕ್ಕೆ ವರಾಂಡಕ್ಕೆ ಬಂದಳು. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅಚ್ಚಾಚನ್ ಗೆ ಮಾತಾಡುವಂತಾಗಿತ್ತು.

“ಹೆದರಲಿಲ್ಲವೇ ಕುಂಜಮ್ಮೇ! ಗೂಳಿ ನುಗ್ಗಿದಾಗ” ಎಂದ.

“ಹೆದರಿಕೆ ಏಕೆ? ನಂಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಗೂಳಿ, ಈ ಹಸುವಿನ ಅಳಿಯ ಅಂತ. ಮರುಮಕ್ಕತ್ತಾಯಿ ಅಲ್ಲೆಯೇ” ಎಂದಳು ಕುಂಜಮ್ಮ.

ನೆಅರೂ—ಬಾರ್ತು

ದೇಸ ಬಾರ್ತು ಬಾರ್ತದ್ ಜನಗೊಳ್
ಅಂದ್ರೆ ನೆಅರೂಗೆ ಪ್ರಾಣ
ದೇಸದ ಸುದ್ದಿ ತ್ಯಗದ್ಬಿಟ್ಟಂದ್ರೆ
ಮೈ ಮುರ್ತು ಆಡೋನ್ ಜಾಣ !

ನೆಅರೂ ಏನ್ಯ ಸೊರ್ಗ ಸೇರಿ
ದೇವ್ರ ತಾಕ್ ಓದಾಂತನ್ನು
(ದೇವರ ತಾಕೂ ಓದಾನಾನು
ದೇಸಕ್ಕೋಸ್ಕರಾಂತನ್ನು !)

ಟೋಪಿ ಇಡೋದು ಬುಟ್ ಬುಡ್ ನೆಅರೂ
ಅಂತ ದೇವರು ಅಂದ್ರೆ
ಬ್ಯಾಡ ಬಿಟ್ಟೆ ಅನಬೈದಾತ
ಯಾತಕ್ ಸುನ್ನೆ ತೊಂದ್ರೆ ?
ಎದೆ ಮ್ಯಾಗಿರೋ ರೋಜಾ ಉನಾ
ಬುಟ್ ಬುಡ್ ಅಂತ ಅಂದ್ರೆ
ಅದ್ನೂ ಬಿಟ್ಟೆ ಅನಬೈದಾತ
(ಉವಾನೂ ಒಂದ್ ತೊಂದ್ರೆ ?)

“ದೇಸ” “ಜನಗೊಳ್” “ಸಾಂತಿ” ಮಾತು
ಬುಟ್ ಬುಡ್ ನೆಅರೂಂತ್ರಂದ್ರೆ
ದೇವ್ರಾದ್ರೇನು ಸುಮ್ಮಿರಲಾರ
ಆ ಬಾಬ್ತಿಗ್ ಆಡ್ಬಂದ್ರೆ

ಆಗ್ನಿ ಮಾಡೋ ಆ ಆಸಾಮಿ
ದೇವ್ರೇ ಆಗ್ನಿ - ಇಲ್ಲ
ದೇಸದ ಸುದ್ದಿ ಎತ್ತಬಾರದೊಂದ್ರೆ
ಸುಮ್ಮಿರೋ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಬೇಡಿ ತೊಡ್ತಿ ಜೈಲ್ನಾಗಿರಿ
ಬಾಯಿ ಒಲಿಸಾಕೆದ್ದೂನೇ
ಮೂಗ್ಗಲ್ಲಿ ದೇಸ ಜನಗೋಳ ಅಂತ
ನೆಅರೂ ಆಡೋನೆ!—

“ ಬದುಕೇ ಇರು ಸತ್ಮೇಲಾಗಿ
ಸೋರ್ಗ ನರಕ ಏನೂ ಇರಲಿ
ಪರ್ಪಂಚ ಇರೋತನಕ ಮುಂದೆ
ಬಾರ್ತ ಮುಂದಕ್ಕುಗ್ಗಿ !
ಜನಗೋಳ ಬದುಕು ಇಗ್ಗಿ !
ಲೋಕ ಸಾಂತಿಗ್ ಬಗ್ಗಿ !”

(ಎಂಡ್ಕುಡ್ಕ ರತ್ನಂಗೇ ಅಡ್ವಿದ್ವು)

....ಅಳ್ಳಿಗವಾರ (ರಾಮಿ)

ಹೆಗಲಮೇಲೆ ಕಣ್ಣಲ್ಲ—ಕಂಡ ಕಡೆ ಹುಡುಕೋದಾ.

ನೀನು ಪುಣ್ಯವಂತ !

“ ಪುಣ್ಯವಂತ್ರೀ ನೀವು ; ರಾಮರಾಯರೇ ! ” ಎಂದು ಲಕ್ಷಣರಾಯರು ಹೊಗಳಿದಾಗ ರಾಮರಾಯರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂಚಾವಂಚಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿತು.

* * * *

ಆಗತಾನೇ ಅವರಿಗೆ “ ರಿಟೈರ್ಡ್ ” ಆಗಿತ್ತು. ಬರೋ ಸಂಬಳ ಅರ್ಧ ಆಗಿತ್ತು. ಮೇಲ್ ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಸೊನ್ನೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ದಿಟ. ಇನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸಾನ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಲಿ ಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಎಷ್ಟೋ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ದಾರಿಮಾರಿ ಹೋಗಿ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ್ದರು, ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ. ಆದರೂ ಹೊಳೆ ದಾಟಿದ ಮೇಲೆ ಅಂಬಿಗನ ಮಿಂಡ ಅಂದ ಹಾಗೆ, ಈಗ ಯಾರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಶಂಕೆಯೂ ಇತ್ತು.

ರಿಟೈರಾದುದಕ್ಕೇ ಪುಣ್ಯವಂತರು ಅಂತ ಲಕ್ಷಣರಾಯ ಹೇಳಿರಲಾರ. ಅಥವಾ ಆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆಸ್ತು ಬರದೆ, ಲಕ್ಷಾ ಹೊಡಿಯದೇ, ಸಿಹಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೂಸದೆ ಇರೋ ಹಾಗೆ ದೇವರು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದಾನಲ್ಲ ಅಂತಲೇ ಹಾಗೆ ಕರೆದಿರಬಹುದೇ ?

ಬೆಳೆದ ಮಗಳು, ಪದವೀಧರಳಾಗಿ ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ. ತನ್ನ ಕಾಲಮೇಲೆ ತಾನು ನಿಲ್ಲೋ ಹಾಗೆ ಆಗಿದ್ದಾಳೆ. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಯಾರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುಲ್ಲ. ಬೆಳೆದ ಮೇಲೆ, ಅರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕ ಮೇಲೆ, ಗಂಡನನ್ನು ಬೇಟೆ ಆಡೋದು ಅವರ ಕೆಲಸ. ತಾಯಿ ತಂದೆಯರದಲ್ಲ. ಅಂಥ ಮೇಲೆ ಮಗಳಿಗೆ ಬೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿತು, ಮೂರನೆ ಮಹಡೀಲಿ ಅವಳು ಕೆಲಸಮಾಡ್ತಾಳೆ ಅಂತ ನನ್ನ ಪುಣ್ಯವಂತ ಅಂತ ಅಂದಿರಬಹುದೇ ?

ಅಥವಾ ರಿಟೈರ್ ಆದ ಕೂಡಲೇ, ಬಂದ ವಿಮಾ ಹಣದಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟನ್ನು ಗೆಬಕಿ ಕೊಂಡು, ಹೆಂಡತಿ ಬದರಿಯಾತ್ರೆ ಅಂತ ಎರಡು ತಿಂಗಳು, ಯಾತ್ರಾ ಸೈಕಲ್ ನಲ್ಲಿ ಹೊರಟುಹೋದಳು. ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಗುಡಿಬಂಡೇ ಮನೆಲಿ ನಾನು ಬೇಕಾಬಿಟ್ಟು ಅಂಕೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರೋ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಂಡು, ಪುಣ್ಯವಂತ್ರೀ ಎಂದು ಹೇಳಿರಬಹುದೇ ?

* * * *

ಅಥವಾ ಕಾಲೇಜಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವ ಹಿರಿಯ ಮಗ, ಮಂತ್ರಿ ಮಗಳ ಜತೇಲಿ ಟೆನ್ನಿಸ್ ಆಡುತ್ತಾ ಇದಾನೆ, ಎರಡು ಮೂರು ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ, ಅವಳ ಜತೆ ಕೂಡಿ ಜಯ ಗಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇಬ್ಬರ ಫೋಟೋನೂ ಪೇಪರುಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿತ್ತು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ, “ನೀವು ಪುಣ್ಯವಂತರೇ” ಎಂದು ಹೇಳಿರಬಹುದೇ?

ರಿಟೈರ್ ಆದಮೇಲೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ರಾಮರಾಯರು ತಮ್ಮ ಹುಟ್ಟೂರಾದ ಗುಡಿಬಂಡೆಗೆ ಬಂದು ಠಿಕಾಣಿ ಹಾಕಿದ್ದರು ಅಪ್ಪ ಹಾಕಿದ ಆಲದ ಮರದ ಸುತ್ತ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಎಕರೇನ ದರಖಾಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೇ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ತಂದು, ತರೀಜಮಾನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ಪೇಟಿತರಹ ಮನೆಯನ್ನೇ ಗುಡಿಬಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದರು. ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾಯರು ರೈಲ್ವೆ ಗಾರ್ಡಾಗಿದ್ದು, ವಿಶ್ರಾಂತಿವೇತನ ಪಡೆಯೋಹೊತ್ತಿಗೆ, ತಮ್ಮ ಹುಟ್ಟೂರಾದ ಗುಡಿಬಂಡೆಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ರೈಲ್ವೆಯಲ್ಲಿ ಹೇರಳ ಸಂಪಾದನೆ ದಿಟ ಆದರೆ ಸುಖಜೀವಿಗೆ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚು. ಹಾಗಾಗಿ ಗುಡಿಬಂಡೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದಾಗ ಇದ್ದೊಬ್ಬ ಮಗಳ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಕೈ ಬರಿದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲಾ ಕಾಲದಿಂದ ಇಬ್ಬರೂ ಸ್ನೇಹಿತರು. ರಿಟೈರ್ ಆದಮೇಲೆ ದಿನಾ ಸಂಜೆ ಆಲದ ಮರದ ಕಟ್ಟಿಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಹರಟೆ ಹಳೆ ನೆನಪುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾಯರು “ಪುಣ್ಯವಂತರೇ ರಾಮರಾಯರೇ” ಎಂದು ಹೊಗಳಿದಾಗ, ರಾಮರಾಯರು ಅಂಗೈಯಿಗೆ ಸುಣ್ಣವನ್ನು ತಿಳಿಯಾಗಿ ಹದನಾಗಿ ಹಚ್ಚಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಉಂಡೆ ನೆಶ್ಯವನ್ನಿಟ್ಟು ತಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು “ಹಾಗಂತೀರಾ?” ಎಂದು ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ, ನೆಶ್ಯವನ್ನು ತಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳತ್ತ ಹರಿದುಹೋಯಿತು ಆದರೆ, ಯಾವುದನ್ನು ಅರಿತು ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾಯ ಹೀಗೆ ಹೊಗಳಿದ ಎಂಬುವುದು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ ತೊಂಚಾವಂಚವೇನೋ ಉಳಿದುಕೊಂಡೇ ಬಿಡ್ತು.

ನೆಶ್ಯ ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಒಂದು ಚಿಕೆಟೆಯನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು ಆತನಿಗೆ ನೆಶ್ಯದ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ ಗುಡಿಬಂಡೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದಮೇಲೆ, ರಾಮರಾಯರ ಸಹವಾಸ ದೊರೆತಮೇಲೆ, ಸಿಗರೆಟೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ಈಗೀಗ ಹಗೂರಾಗಿ ನೆಶ್ಯದ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದರು. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಚಿಕೆಟೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಮೂಗಿನ ಹತ್ತಿರ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲೇ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು, ಅದರ ವಾಸನೆ ನೋಡುವವರ ತರಹ, ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ರಾಮರಾಯರು ಅನಂತರ ತಾವೂ ಒಂದು ಚಿಕೆಟೆಯನ್ನು, ಘನಪಾಟೆಯ ತರಹ ಸೆಳೆದು, ಕೈ ಕೊಡವಿಕೊಂಡು, ಒಂದು ಬಾರಿ ಕೆಮ್ಮಿ, ನಂತರ,

“ಯಾಕೆ ಹಾಗಂತೀರಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾಯರೇ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

ಸಹರಿನಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಹೋಗ್ತೀನಿ ನಾನು, " ಅಂತ ಯಾರಾದರೂ ಸುದ್ದಿ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ?" ಎಂದರು.

ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾಯರು ಚಿಟಿಕೆಯನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಿಡಿದು, " ಇಲ್ಲ ಹಾಗೇನೂ ಯಾರೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ " ಎಂದರು.

ಮತ್ತೆ ಯಾಕೆ ಪುಣ್ಯವಂತ ಅಂತ ಅಂದೆಯಪ್ಪಾ ಎಂದರು ರಾಮರಾಯರು " ನೋಡಿ ರಾಮರಾಯರೇ ! ರಿಟೈರ್ ಆದಾಗ ವಿಮಾ ಹಣ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಚ್ಯುಟಿ ಒಟ್ಟು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಬಂತು. ಇದ್ದೊಬ್ಬ ಮಗಳ ಮದುವೆ, ಇದ್ದುದರಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಈಕೆ ಹಠ ಹಿಡಿದಳು. ಮದುವೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಈಗ ನಾನು ನಿರಾಧಾರ ಪರಂಜ್ಯೋತಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ

ನಿಮ್ಮ ಪುಣ್ಯ ನೋಡಿ: ನಿಮಗೂ ಬೆಳೆದ ಮಗಳಿದ್ದಾಳೆ. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದಿ ಪ್ಯಾಸು ಮಾಡಿದಳು ಪ್ಯಾಸು ಮಾಡಿದ ಹುಡುಗಿಗೆ ತಕ್ಕ ಗಂಡು ದೊರಕಿಸ ಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಸ್ತಿ ಅರ್ಧ ಕರಗಿ ಹೋಗಿರೋದು ಅದೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿ ತಾನೇ ಕೈತುಂಬಾ ಸಂಪಾದಿಸ್ತಾ ಇದ್ದಾಳೆ. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದೋವಾಗ ನೀವು ಹಾಸ್ಟಲಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಓದಿಸುಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಖರ್ಚೇ, ನಿಮ್ಮ ವೆಚ್ಚ. ಈಗ ಅದೆಲ್ಲಾ ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲವೇ, ಅದಕ್ಕೆ ಪುಣ್ಯವಂತಪ್ಪ, ಅಂತಂದೆ ಎಂದು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ರಾಯರು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದರು.

" ಹಾಗಲ್ಲವ್ವಾ ! ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾಯ ! ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದೋವಾಗ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಅರವತ್ತೋ ಎಪ್ಪತ್ತೋ ಕಳಿಸ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಹಾಸ್ಟಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಳು. ಓದಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು ಈಗ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ. ಇರುಕ್ಕೆ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ ಒಬ್ಬಂಟಿಗಳು ಅಂತ ಜತೆಗೆ ಹಾಗೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಡಿಗೆಯವಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದಾಳೆ. ಒಬ್ಬಳೆ ಇರುಕ್ಕೆ ಬೇಜಾರು ಅಂತ ಅಲ್ಪೇಷಿಯನ್ ನಾಯಿಯನ್ನೂ ಸಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ. ಕಚೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುಕ್ಕೆ ಅಂತ ಆಟೋರಿಕ್ಷಾನ ಮಾಮೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ. ಕಚೇರಿ ಸ್ನೇಹಿತರು. ಬರೋರು ಹೋಗೋರು, ಊಟ, ಔತಣ ಅಂತ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹತ್ತು ದಿನಸ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು. ಹತ್ತೂ ತರಹ ಹೋಟಲಿಂದ. ವಿಧವಿಧ ಬಗೆ ತಿಂಡಿ ತರಿಸಿ ಔತಣ ಮಾಡಬೇಕಂತೆ

ನನಗೆ ಬರೋ ಸಂಬಳ ಯಾತಕ್ಕೂ ಸಾಲದು, ಅದಕ್ಕೇ ಸಾಲಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಬರೆದಳು. ಹರೆಯ ವಯಸ್ಸಿನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಸಾಲ ಮಾಡೋದು ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಲ್ಲ ಸಾಲದ ಅಭ್ಯಾಸ ಆದರೆ, ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸೋದು ಕಷ್ಟ. ಸಾಲ ತೀರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅಡ್ಡ ಹಾದಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿಬಿಡುತ್ತೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಅವಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟೆ. " ಮಗಳೇ ! ಸಾಲ ಮಾಡಲಿಬ್ಯಾಡ, ಸಾಲ

ದೆಂದೆಸಬೇಡ” ಆದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗಬೇಕಾದರೆ ಕಾಗದ ಬರಿ. ನೀನು ಕೇಳಿದಷ್ಟು ಕಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು. ಹಾಗೆ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಘನವಾದ ಕಾರಣವೂ ಇದೆ ಅನ್ನಿ ಊಟ, ಔತಣ ಅಂತ ಬರೋ ಅತಿಥಿಗಳಲ್ಲಿ, ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀಮಂತ ಯುವಕ, ಬುಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಬೀಳಬಹುದು. ಮಾಡಿದ ವೆಚ್ಚವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವನಿಂದ ಮುಂದೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಕ್ಕಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಅನ್ನಿಸಿತು

ಹೀಗಾಗಿ ನಿನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ ದಂಡೆ ತೋರಿಸಿ, ನೀನು ಸುಖವಾಗಿದ್ದಿ. ನಾನು ದೂರದ ತೀರ ನೋಡ್ತಾ, ಇದ್ದ ಬದ್ದ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಪಾದಿಸೋ ಮಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ ಪುಣ್ಯವಂತ ಅಂತ ನನ್ನನ್ನು ಯಾಕೆ ಅಂತೀಯವ್ವಾ! ನೀನು ಈಗ ಪುಣ್ಯವಂತ. ಅಂತ ಹೇಳಿ, ತಿರುಗಿ ನೆಶ್ಯ ತಿಕ್ಕುಕ್ಕೆ ಅಣೆಮಾಡಿ ಕೊಂಡರು.

—ಕುಮಾರ್.

“ ನಮ್ಮ ಡಗನಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಗೆ ಹೋಗಕ್ಕೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ ಶಿಪ್ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು ಕಣ್ರಿ, ನಾನೇ ಕಳಿಸ್ತಲ್ಲ ಯಾಕೆಂದೆ, ಆ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಕೀಲರ್ ಇದಾಳಲ್ಲ ಅವಳು ಈಗ ಜೈಲಿಂದ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.”

ಆರಡಿ-ಮೂರಂಗುಲ ಮೂರಡಿ-ಆರಂಗುಲ

ನಮ್ಮ ಹ್ರಸ್ವಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟ ತಿಲ್ಲಿಪುಟ್ಟುವಿಗೆ

ಪಂಜಾಬಿಗಳಿರಾ !

ಉದ್ವದ್ವಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುವಿರಾ ?

ಕಾಲುದ್ವವಾದರೇನಂತೆ,

ಮುಂದೋಟ ಓಡುವವರು ಬೇರೊಬ್ಬರು

ಹ್ರಸ್ವರಿಗೆ ಮಿಸಲು ಈ ದಿನ

ಉದ್ವಕಿರುವವರು ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆರಲಿ

ಮೈಗಾವಲಿಗಿರಲಿ

ಹ್ರಸ್ವರನು ಕಾಪಾಡಲಿ

ಹ್ರಸ್ವರು ಚರಿತ್ರೆಯಲಿ ಹೊಸದಲ್ಲ

ಸ್ವಾಲಿನ್ನು, ನೆಪೋಲಿಯನ್ನರ ನೆನೆಯಿರಿ,

ಉದ್ವ ಪಂಜಾಬಿಗಳಿರಾ,

ಗಿಡ್ಡರನು ಮೈಯೊಡ್ಡಿ ಕಾಪಾಡಿರಿ.

ಲಾಂಬಿ ಇದ್ದರೆ

ಒಲಂಪಿಕ್ಸಿಗೆ ಲಾಯಕ್ಕು

ಕೆನಡಾದಲಿ ಕೂಡ

ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು

ಆದರೆ ಇಲ್ಲೋ

ತಗ್ಗಿಸಿರಿ ಎತ್ತರವನು ಮೊಣಕಾಲೂರಿ

ಹಾಗಾದರೂ ಅಡಿ-ಎಳಿಂಚು ಇರುವಿರಲ್ಲ !

ತಗ್ಗಿರಿ ಪದಕವನ್ನು ಎದೆಮೇಲೆ ಅಂಟಿಸುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ ?

ಸಾಹಸದ ಮೆಡಲು, ಪೋಲೀಸು ಮೆಡಲು

ಅಂಗರಕ್ಷಕ ಮೆಡಲು

ಕೊಡುವರು ನಿಮಗೆ,

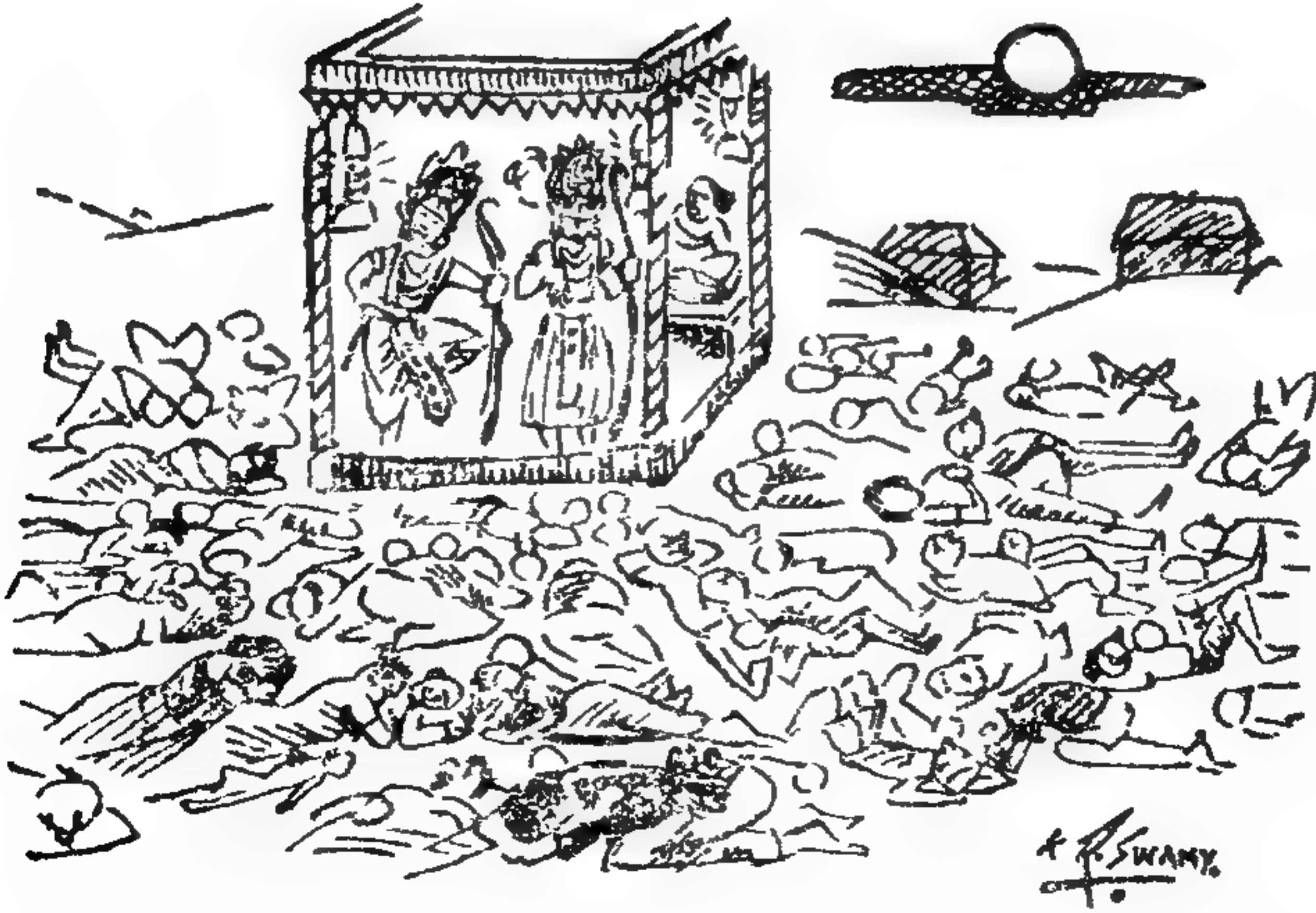
ಹ್ರಸ್ವರನು ಕಾಪಾಡಿರಿ

ಮೈಕಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಸಾಲದು, ಮೆದುಳೇ ಸಾಲದು,
ಅರಡಿಮೇಲಿದ್ದರೆ ಮೆದುಳು ಏನುಪಯೋಗ,
ಮೆದುಳು-ವೆಟ್ಟಿಗೆ ಮೂರಡಿ ಎಳೆಂಚಿಗಿಂತ
ಎತ್ತರ-ದಲ್ಲರಬಾರದು.

ಪಂಜಾಬಿಗಳಿರಾ, ಲಾಂಬಿಗಳಿರಾ
ನಿಮ್ಮ ಸಂತತಿಯವರು
ಉತ್ತಮರಾಗಲೆಂದಿದ್ದರೆ
ಅತಿಹ್ರಸ್ವ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಮದುವೆಯಾಗಿರಿ,
ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪಾಡು ಕೋಲುಪಾಡು

ಪಾಟಿಯಾಲಾ ಮಹಾರಾಜರ ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಬೇಡಿ !

ಲಕ್ಷ್ಮಣ :- ಅಗ್ರಜಾ...ಸಭಿಕರೆಲ್ಲಾ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ!...
ಅದ್ದರಿಂದ ನಾವೀಗ ಕಿಕ್ಕಿಂಧಾ ಕಾಂಡದಿಂದ-ಹಾರುವ ಲಂಕಾದಹನಕೇ...ೇ...

ನೋಟಾರಿನ ಹೆಣ್ಣು ಡ್ರಾಯವರುಗಳು

ಯಾವ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನೇ ನೋಡಿ
ಯಾವ ಭಾಷೆಯದೇ ಆಗಲಿ
ಖಾಲಿಜಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಳಿದರೆ
ಹೆಣ್ಣು ಡ್ರಾಯವರ ಹಾಸ್ಯಾ ಮಾಡೋ
ಲೇಖನವನ್ನೋ ಚಿತ್ರವನ್ನೋ ತುಂಬುತ್ತೆ.

ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಕಾರು ಬಿದ್ದದ್ದು
ದಿಡ್ಡಿ ಬಾಗಿಲ ಒಡೆದಿದ್ದು
ಲಾಂದ್ರದ ಕಂಬವ ನೇರಿದ್ದು
ಬೇಲಿಯ ಮೇಲೂ ಓಡಿದ್ದು
ಇವುಗಳ ಚಿತ್ರವ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ
“ ಹೆಣ್ಣು ಡ್ರಾಯವರನು ” ತೋರಿಸ್ತಾರೆ !

ಸಾಲುಮರ, ಸೇತುವೆಕಟ್ಟಿ
ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಗೋಡೆ, ಮಲಗಿದ ಎಮ್ಮೆ
ಇವುಗಳು ಯಾವುದು ಸಿಗದೆ ಇದ್ದರೆ
ಕಾರನು ಹೆಂಗಳು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾರರು
ಎಂದು ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡ್ತಾರೆ.

ಈ ಗಂಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳು
ಮರೆತೇ ಬಿಟ್ಟವೆ

ಪುರಾಣದ ಹಾಗೂ ಪುಣ್ಯ ಕತೆಗಳ
ಪುರಾತನ ಕಾಲದೊಳು ಕೂಡ
ನಾನೇ ಅಲ್ಲವೇ ರಥವನು ಓಡಿಸಿ,
ಕಾಳಗದಲ್ಲಿ ಸಾರಥಿಯಾಗಿ
ಗಂಡನ ಜತೆಗೂ ತೋಳು ಕೊಟ್ಟು
ಯುದ್ಧ ಮಾಡ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲವೆ ನಮ್ಮ ಕೈಕಯೀ
ಬೇಕಾದ ವರಗಳ ಪಡೆದಿದ್ದು
ಅದರಿಂದಲ್ಲವೇ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿತು
ಎಲ್ಲರು ಹೊಗಳುವ ರಾಮಾಯಣ !

— ಬಚ್ಚ

ಹತ್ತಿ ಬೆಣ್ಣೆಯ ಉತ್ತರ

ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಾದಂಬರಿ ಸಾಮ್ರಾಟ್ ಕರಿಗಿರಿಯಾಚಾರ್ ಅವರು ಷಹರಿನ್ ಹಾಯ್ ಸ್ಕೂಲ್ ನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವ ತಮ್ಮ ಚಿರಂಜೀವಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರ.

ಚಿರಂಜೀವಿಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದಗಳು. ನಿನ್ನ ಶಾಲಾವರದಿಯು ಕೈಸೇರಿತು. ಅದನ್ನೋದಿದಾಗ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಹೇಗೋ ಆಯಿತು. ಚರಿತ್ರೆ ಭೂಗೋಳದಲ್ಲಿ ಶತಾಂಶ ೩೨ ನಂಬರು ಬಂದರೆ, ಹುಡುಗ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಓದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ೧೮ ಬಂದಿದೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಂದವಾಗಿರುವವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನಂಬರು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ನೀನು ಕೇವಲ ೩೫ ಪಡೆದಿದ್ದಿ. ಭಾತ ಮತ್ತು ರಸಾಯನಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ೧೦, ೧೪ ಪಡೆದಿದ್ದಿ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ವರದಿಯು ಶೋಚನೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ನಿನ್ನ ಮುಂದಿನ ಬಾಳಿಗೆ ಈ ತೆರನ ವರದಿಯು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಉತ್ತೇಜಕವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿನ್ನ ಪಾಡು ಹೀಗಾದುದು ಹಾಗಿರಲಿ. ನಾನು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕ್ಲಬ್ಬಿಗೆ ಹೋದಾಗ, ವಾಸುದೇವಾಚಾರಿ ಜಂಭ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಲಾರೆ. "ನನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಮೂರು ಫಸ್ಟ್ ಪ್ರೈಸ್‌ಗಳು ಬಂತು, ಆರು ಬಹುಮಾನಗಳು ಬಂತು, ಇದ್ದ ಬದ್ಧ ಪ್ರೈಜ್‌ಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ದೋಚಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟ" ಎಂದು ಅವನ ಗಹಗಹಿಸಿದಾಗ, ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ರುಬ್ಬಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನ ಮಗನೂ ನಿನ್ನ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನಿನ್ನ ವಯಸ್ಸೇ ಅವನಿಗೆ. ನಿನ್ನಷ್ಟು ಸೊಂಪಾಗಿ ಬೆಳೆದೂ ಇಲ್ಲ.

ಇವೆಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡು, ನಿನ್ನ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿಗಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ನನ್ನ ಮಾನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿಯಾದರೂ, ಮುಂದೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದು. ಸೊಂಟ ಬಗ್ಗಿಸಿ ಪಾಠಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡು. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಲಿತರೆ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿರಬಹುದು.

ಈ ಪತ್ರದ ಜತೆಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪೋಲುವಾಡದೆ ಖರ್ಚುಮಾಡು.

ಆಶೀರ್ವಾದಗಳು,
ಕರಿಗಿರಿಯಾಚಾರ್.

ಚಿರಂಜೀವಿಯು ತನ್ನ ತೀರ್ಥರೂಪರಿಗೆ ಬರೆದ 'ಮೆದು' ಉತ್ತರ.
ತೀರ್ಥರೂಪರಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

ತಾವು ಬರೆದ ಆಶೀರ್ವಾದಕ ಹಾಗೂ ಸಲಹಾ ರೂಪಿನ ಪತ್ರ ತಲಪಿತು.
ಸಕಲವೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಯಿತು. ಶಾಲಾವರದಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಭಿ
ಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಆದ ದುಃಖವೇ ನನಗೂ ಆಯಿತು.

ಮುಖ್ಯ ಈ ತಿಂಗಳು ನಮ್ಮ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಕ್ರೂರವಾದ ಕಾಲ. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ
ನಕ್ಷತ್ರವೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಮೊನ್ನೆಯ
ಭಾನುವಾರದ ಸಂಚಿಕೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯಪುಟವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಓದಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಇತ್ತೀ
ಚಿನ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿದವರು "ಅಳುಮುಂಜಿ ಬರಹ" ಎಂದು ಟೀಕೆ
ಸಿರುವುದು ದುಃಖವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ವಿಮರ್ಶಕರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಪರೀಕ್ಷ
ಕರನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಂಡತೆಯೇ! ಆದರೂ "ಹಾಸ್ಯಮನೋವೃತ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲ"—
"ಉಪಾಶಕ್ತಿಯೇ ಸೊನ್ನೆ"—"ಮೂರಾರು ಹಳಬರ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಕದ್ದು
ಬರೆದಂತಿದೆ"— ಇತ್ಯಾದಿ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ನೀವು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ
ಕೊಟ್ಟಿರುವಿರೇನೋ ಎಂದು, ನಿಮ್ಮ ಇತ್ತೀಚಿನ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಓದಿದಾಗ
ನನಗೂ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ವಿಮರ್ಶೆ
ಯನ್ನೇ ನಮ್ಮ ಮಾಸ್ತರು ಕೇಳಿದ್ದರು. ಋಣಂಬರು ನನಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ, ತರಗತಿ
ಯಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಮೊದಲಿಗ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ, ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಆಟದ ಮೈದಾನಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, ತಲೆ ಎತ್ತುವಂತಿಲ್ಲ. "ನಮ್ಮ ತಂದೆಯ
ಕಾದಂಬರಿಗೆ ಅಕಾಡಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಬಂದಿದೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಮ್ಮ
ಅಮೃತ ಹಸ್ತದಿಂದ, ಐದು ಸಹಸ್ರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ, ಪಾರಿತೋಷಕವನ್ನೂ
ನಮ್ಮ ತಂದೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಎಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಘೋಷಣೆ ಬಂದಿದೆ" ಎಂದು
ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ಯರ ಮಗ ಜಂಭ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವು
ದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಆಟ ಆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಆಟದ ಮೈದಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕೊಂಬು
ಕುಣಿಸಿದರೆ ಒದ್ದುಬಿಡಲೇ ಅನ್ನುವಷ್ಟು ಕೋಪ ಬರುತ್ತೆ. ಆದರೂ ತಾವು ಹೇಳಿ
ಕೊಟ್ಟಂತೆ ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಹೇಗೆ ಇರಲಿ ನಿಮ್ಮ ಇತ್ತೀಚಿನ ಕಾದಂಬರಿಗೆ ಯಥಾಪ್ರಕಾರದ ರಾಯಲ್ಪಿ
ಬಂದಿದೆ. ನನಗೆ ಆದ ಹಾಗೆ ಖೋತಾ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಂಬಲೇ.

ನಿಮ್ಮ ಸೇವಾಕಾಂಕ್ಷೆ ಬಾಲಕ.

ೃತಕೃಗಿಯಲ್ಲ

ಗಂಗಾ ನದಿ ಅಂಡ್ರೆ ಬಲು ಆದರ
ಆದರೆ ತಕೃಗಿ ಅಲ್ಲ

ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿದರೂ
ಗೀತೆ ಜೊತೆಲೇ ಇರಬೇಕು
ಆದರೆ, ತಕೃಗಿ ಅಲ್ಲ

ಜೀಗಿದ್ದು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ
ಗೀತೆನ ಓದಲೇಬೇಕು
ಆದರೆ, ತಕೃಗಿ ಅಲ್ಲ

ಈ ಲೋಕ ಬಿಟ್ಟುಮೇಲೆ
ಪಾರ್ಥಿವ ಶರೀರಾನ ಸುಡಬೇಕು
ಆದರೆ, ತಕೃಗಿ ಅಲ್ಲ

ದೇಹ ಸುಟ್ಟ ಭಸ್ಮ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಬೀಳಬೇಕು
ಆದರೆ, ತಕೃಗಿ ಅಲ್ಲ

ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿದರೂ
ಭಸ್ಮ ಬರಬೇಕು ಪ್ರಯಾಗಕ್ಕೆ
ಆದರೆ, ತಕೃಗಿ ಅಲ್ಲ

ಭಸ್ಮದ ಒಂದು ಪಾಲು
ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಎತ್ತೊಂಡ್ದೋಗಿ
ಭೂಮಿಗೆ ಚೆಲ್ಲಬೇಕು
ಆದರೆ, ತಕೃಗಿ ಅಲ್ಲ

ಪಾರ್ಥಿವ ಶರೀರದ ಕಣಕಣಗಳ
ನಾಡಿನ ರೈತ ದುಡಿಯೋ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಸೇರಬೇಕು
ಆದರೆ, ತಕೃಗಿ ಅಲ್ಲ
ತಕೃಗಿಯಲ್ಲ!

ಯಾವುದೂ ಮತಕ್ಕಾಗಿಯಲ್ಲ
 ಮತ್ತೆ ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನ ಕೇಳಿ
 ನಕ್ಕೇ ನಕ್ಕಿದ್ದು.
 ಅಯ್ಯೋ ಮಗುವೆ, ಬಾರೋ " ಅಂತ
 ಬೊಂದೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು !

" ನನ್ನ ನಿಷ್ಕಾಮಂತ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ನೀನೇ ಹೆಚ್ಚು "
 ಅಂತ ತಬ್ಬೊಂದೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು !
 " ಮತಕ್ಕಾಗಿಯಲ್ಲ "
 " ಮತಕ್ಕಾಗಿಯಲ್ಲ "

ಅಂತಾನೇ ಇತ್ತು ಶಿಶು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ
 " ಮತಕ್ಕಾಗಿಯಲ್ಲ "
 " ಮತಕ್ಕಾಗಿಯಲ್ಲ "

—ಕಾಮಿ

ಇತ್ತ ಕಡೆ ಇನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ—ಅತ್ತಕಡೆ !!

—❧— ಕೊರವೇಶ್ವರ ವಚನಗಳು —❧—

(ರ್ಯಾಂಕೆಗರ ಕುರಿತು)

ಸೀಟು ಕೆಲವು, ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಹಲವರು ; ಪರಮೋಚ್ಚ ಸ್ಥಾನವಂತೂ ಒಂದೇ ಒಂದು, ಅದಕ್ಕೂ ನಾಮುಂದೆ ತಾಮುಂದೆ ಎಂದರೆ ಬಲು ಗೋಳು. ಆಸೆ ಹಲವರಿಗಿದ್ದು ಸೀಟು ಒಂದೇ ಆದರೆ ಚಾಣಕ್ಯತನವೇ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗೆಹರಿಸ ಬೇಕು ಎಂಬ ಸತ್ಯವ ಕಂಡ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಅಯ್ಯ ನೀವು ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೊಡಿ, ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಬಿಡಿ. ನಾನಂತೂ ಸ್ಪರ್ಧಿಸದೆ ಬಿಡಲಾರೆನಯ್ಯ. ಅಯ್ಯ, ನೀವು ಮೆಚ್ಚಿದರೆ ಮೆಚ್ಚಿ, ಮೆಚ್ಚದಿದ್ದರೆ ಬಿಡಿ. ದ್ವಿತೀಯ ಸ್ಥಾನವನಂತೂ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಾರೆನಯ್ಯ, ಅತ್ತ ಚಿತೆಯ ಉರಿ ಆರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಇತ್ತ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಕರಿ ಹೊಗೆ ಏರುತ್ತಿರುವುದ ಕಂಡ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಬೀಳದ ಓಟುಗಳನೆಣಿಸಿ ಪ್ರಧಾನ ಸ್ಥಾನವ ನಂಬಿದ್ದಾಯಿತಯ್ಯ. ಘನವಾಗಿ ಕ್ಯಾನವಾಸ್ ಮಾಡಿದೊಡೇನು ? ಕಾಮರಾಜನೊಲುಮೆಯಿಲ್ಲದವರೆಂತು ಪೀಠವ ನೇರಬಲ್ಲರಯ್ಯ ಎಂಬ ಶಂಕೆಯೊಳದ್ದ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ನಾನೊಂದು ನೆನೆದರೆ ದೈವ ತಾನೊಂದು ನೆನೆವುದು. ಮೆಜಾರಿಟಿಯ ಬೆಂಬಲವಿದೆಯೆಂದೆಣಿಸಿದರೆ ಆ ಕಾಮ ಈ ವಾಮನನೆತ್ತಿ ಬಲಿಯ-ಅಲ್ಲ-ಮುರಾರಿಯ ಮೆಟ್ಟಿಸಿದುದ ಕಂಡು ಬೆರಗಾದ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಅಂದು ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದಿಂದ ಹೊರಗಟ್ಟುವ ಪ್ಲಾನ ನೀನೊಡ್ಡಿದೆ. ಇಂದು ಪ್ರಧಾನಿಸದಕ್ಕೇರವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದುವಲ್ಲದೆ ರ್ಯಾಂಕೆಗೂ ಅಡ್ಡಿಯಾದೆ. ಕಾಮನ ಗೆಲ್ಲಿದವನೆ ನೀನೊಡ್ಡಿದ ಮಾಯೆಯನಾರೂ ಗೆಲ್ಲಲಾರರು ಎಂದು ನಿಟ್ಟುಸಿರುಗರೆವ ವರ ಕಂಡ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಧಾರ್ವ್ಯವಡಗದು, ದರ್ಪ ತೊಲಗದು, ಕಠಿಣ ಕರಾರು ವಾಕ್ಯ, ಕರೈನುವ ಭಾಷೆ ಬಿಡದನ್ನಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನಿಸಟ್ಟವೆತ್ತ ನೀನೆತ್ತ ಎಂಬ ಅಶರೀರವಾಣಿಯ ಕೇಳಿದ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಪಾರ್ಟಿ ಕೆಲಸವೇ ಪ್ರಿಯವೆನಗೆ. ಹೋಗಿದ್ದು ಪಾರ್ಟಿಯ ಬಲವಡಿಸುವುದೇ ಹಿತವೆನಗೆ. ಹತ್ತು ಹಲವು ಜುಟ್ಟುಗಳು ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಹೊರಗಿದ್ದರೇನು ಒಳಗಿದ್ದ ರೇನು ಎಂಬುವರ ಕಂಡು ತಥಾಸ್ತು ಎಂದ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಶ್ಮಶಾನ ವೈರಾಗ್ಯವೆಷ್ಟಿದ್ದರೇನು ? ನೆಹರೂ ಯುಗದಂಚಿನಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಹಿಕ್ಕತ್ತು ಗಳಿಂದ ಮೂಡಿಬಂದ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಭದ್ರವೇನಯ್ಯ ? ಇಲ್ಲಿ ಹಾವುಗಳೆಷ್ಟೋ, ಹಾವಾಡಿಗ ರೆಷ್ಟೋ ! ಈ ಸ್ನೇಹ ಬಿನ್ನಾಣಗಳೆಷ್ಟು ಸಹಜ, ಎಷ್ಟು ನಿಜ ಎಂದು ತುಟಿಕೊಂಕಿಸುವ ನಿಸಿಕನ ಕಂಡ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

—ರಾಮಿ.

ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಕಾಲ ಕಳೀತಿದ್ದೀರಾ!

“ಶುದ್ಧ ಶೋಭೆರಿ ಕಣೋ ನೀನು, ಉಟವೂಡಿದ ಮೇಲೆ ಎದ್ದು ಹೋಗೋವಾಗ ತಟ್ಟೇನೂ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತೊಳೆದು ವಾರಣವಾಗಿಡ ಬಾರದೇನೋ?” ಎಂದು ನಮ್ಮಮ್ಮ ಬೈಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಳು, ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ. “ಶಾಲೆಗೆ ಹೊತ್ತಾಯಿತಮ್ಮ, ಮಾಸ್ತರು ಹೊಡೀತಾರೆ” ಅಂದು ಹಿಡಿಕೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ.

“ಜಡಭರತ ಅಂದರೆ ನೀನೇ ಕಣೋ! ಪರ್ಟಿನ ಗುಂಡಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಿತ್ತು ಹೋಗಿದೆ. ಮೂರುವಾರದಿಂದ ನೋಡ್ತಾ ಇದೀನಿ! ಪಿನ್ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಲ ಹಾಕ್ತಿದೀಯೇ ಹೊರತು, ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಹೊಲಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ! ಇವತ್ತು ಭಾನು ವಾರ ನನಗೆ ರಜಾ! ನಾನೇ ಹೊಲಿದುಕೊಡ್ತೀನಿ, ಪರ್ಟು ಬಿಚ್ಚಿಕೊಡು” ಎಂದು ನಮ್ಮಮ್ಮ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಅನ್ನುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು, ನನಗೆ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡರ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ.

“ಸೋಫಾದ ಮೇಲೆ ಒರಗಿಕೊಂಡು, ಆಕಾಶದ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಾ, ಗೋಡೆ ಸೂರಂಚಿನ ಜೇಡನ ಪರೆ ಮೇಲೇ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನೆಟ್ಟು, ಅರ್ಧಗಂಟಿ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕೂಡ, ಮೊಟ್ಟೆಕೋಳಿಯ ತರಹ ಕೂತಿರುತ್ತೀಯಲ್ಲೋ ಬೇಜಾರಾಗುಲ್ಲವೇನೋ” ಅಂತ ನಮ್ಮ ರಂಗಜ್ಜಿ ನುಡಿದು ನೆಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೀತಿದ್ದಳು ಹದಿನಾರು ಹದಿನೆಂಟು ವಯಸ್ಸಾಗಿದ್ದಾಗ.

“ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡ್ತೀಯಲ್ಲೋ! ವಾಠ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡು ಓದಿ ಬುದ್ಧಿವಂತನಾಗದೆ ಹೋದರೆ ಕೆಡುತು. ಹಿಂದಿನ ಬೆಂಚಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಇತರರ ಜತೆ ಚಿಕ್ಕ ಆಟವಾಡರೂ ಆಡಬಾರದೇನೋ? ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಕಾಲಕಳೀತೀ ಯಲ್ಲೋ” ಎಂದು ಕಾಲೇಜು ಪ್ರೊಫೆಸರು ಆಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದರು.

“ಇದೇನೂ ಅಂದ್ರೆ! ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯಿಂದ ತೊಳಸಿಕಟ್ಟಿ ಹತ್ತಿರ ಚಾವೆ ಮೇಲೆ ದೆವ್ವ ಬಡಿದೋರ ಹಾಗೆ ಕೂತಿದ್ದೀರಿ. ಒಣಗಿಸುಕ್ಕೆ ಸಂಡಿಗೆ ಹರಿವಿದ್ದೀನಿ. ಗುಬ್ಬಿ ಬಂದರೆ ಅಟ್ಟುಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತೇ ಅಂದ್ರೆ.” ಅಂತ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಲೊಟ ಗುಟ್ಟುತ್ತಾ ಇದ್ದಳು

“ಅಪ್ಪ! ನಾನು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದುಬಿಡ್ತೀನಿ, ಆಮೇಲೆ ನೀನು ಬಚ್ಚಲ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಪ್ಪಾ! ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೂ ನೀನು ಸ್ನಾನ ಮುಗಿಸುಲ್ಲ. ಬ್ರಹ್ಮನ ತರಹ ನೀನು ಬಚ್ಚಲಮನೆಲಿ” ಅಂತ ಮಗಳು ಅಂತಾ ಇದ್ದಳು.

“ ವೃಥಾವಾಗಿ ಕಾಲ ಕಳೀತಿದ್ದೀರಾ ”

ಈ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ ದೈನಂದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿತ್ತು. ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯನ್ನು ಉತ್ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಳೆದ ಕಾಲ ಅಪವ್ಯಯವಲ್ಲ ಎಂದೂ ಸೂಚಿಸಿತ್ತು.

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಓದಿದಮೇಲೆ, ಗುರುತು ಕಂಡ ಹತ್ತೂ ಜನರನ್ನು ಭೇಟಿ ಯಾಗಿ, ಅವರ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಪಡೆದು, ಅವರಿಗಿಂತ ನಾನು ಉತ್ತಮವೇ, ಅಥವಾವೇ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎನ್ನಿಸಿತು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಕ್ಕಿಲೂ ಬೈಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ದಿಟವಾಗಲೂ ಕಾರಣವಿದೆಯೇ? ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳೋಣ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಸರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಎಂದು ಈ “ಅಭ್ಯಾಸ”ವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡೋ ಅಪ್ಪು ಕಾಲ, ನಿಮಗೆ ಸಾಕು ಅಂತ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ, ಹೆಚ್ಚು ಅಂತಲೇ? ಕಡಿಮೆ ಎಂದೋ—ನೊದಲ ಪ್ರಶ್ನೆ

ಕಂಪ್ಯೂಲರ್ ಆಫೀಸ್ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಸಾಕು ಅಂತ ಹೇಳಿದ. ಹಾಗೆ ಹೇಳದೆ ಏನು ಮಾಡ್ತಾನೆ? ಮಧ್ಯಾಹ್ನವೆಲ್ಲಾ ಕಚೇರಿಲಿ ಗೊರಕೆ ಹೊಡಿತಾನೆ. ಅಂತ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಅಂದುಕೊಂಡೆ.

ಅಗಸರ ಮಾಚಿಗ “ಕಡಿಮೆ” ಅಂದ. ರಾತ್ರಿ ಇಸ್ತಿ ಮಾಡುಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದರೆ ಮುಗಿಯೋದೇ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ, ಎಂದ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಬುತ್ತಿ ತಂದಾಗ, ಹೊಂಗೆ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ, ಕೆರೆದಡದಲ್ಲಿ ಉಂಡು ಮಲಗಿ ಎಂಡು ಗಂಟೆ ನಿದ್ರೆ ತೆಗಿಯೋದನ್ನು ಅವ ಮರೆತ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಒಗೆದ ಬಟ್ಟೆಗಳನೆಲ್ಲಾ ಒಣಗುಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ, ಅವು ಒಣಗೋತನಕ ತಾನು ಮಲಗುವ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೇಳಲೇ ಒಲ್ಲ

ಲಾಯರ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. “ಸುತರಾಂ ನಿದ್ರೆ ಸಾಲದು. ಲಾಯರು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣೆಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹುಷಾರಾಗಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಲಾಯರು ಕಷ್ಟಗಾರರನ್ನೇ ಕದ್ದುಬಿಡ್ತಾರೆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುವ ಸಂಭವ ಇದೆ. ಆಗ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲೇ ಕಣ್ಣುಲಿಗಳನ್ನು ಇಳಿಸಬಹುದು” ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದರು.

ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ ಆಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದೆ. “ ಬರೋರು ಹೋಗೋರ ಗಲಾಟೆಯಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆ ಎಲ್ಲಿ ಬಂತವ್ವಾ ಕಚೇರೀಲಿ; ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಾನ, ರಾತ್ರಿ ಮನೇಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ನಿದ್ರೆ ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ, ರಿಟೈರ್ ಆದ ಮೇಲೇನೆ” ಎಂದರು.

ಮಾಜಿ ಸಚಿವರನ್ನು ಎದುರುಗೊಂಡು ಕೇಳಿದೆ. “ ನಿದ್ರೆ ಬಂದರೆ ಸಂತೋಷ ವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇನವ್ವಾ, ಈಗ ದಿನವೆಲ್ಲಾ ವಿರಾಮ. ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಆರಾಮ ಆದರೆ ಹಾಳು ನಿದ್ರೆ ಬರಲೇ ಒಲ್ಲದು. ಯಾರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಹೇಗೆ ಕೊಕ್ಕು ಕೊಡ ಬಹುದು ? ಎಂಬ ಯೋಚನೆಯೇ ಹಿಡಿದುಬಿಟ್ಟಿದೆ ನಿದ್ರೆ ಸಾಕೆ ಅಂತ ನೀನು ಕೇಳಿದರೆ ಏನು ಹೇಳಲಿ. ಅವಕಾಶ ಅಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಖಂಡಿತ ಸಾಲದು” ಎಂದು ಗೋಗ ರೆಯುತ್ತ ನುಡಿದರು

ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿಯನಕ ಸಿಡಿದು ಬಿದ್ದ. “ ಹೇಗಯ್ಯಾ ಸಾಕಾಗುತ್ತೆ ? ಇನ್ನೇನು ಮಲಗೋಣ ಅಂತ ದಿಂಬು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡರೆ, ತಕ್ಷಣವೇ ಫೋನ್ ಬಡಕೊ ಳುತ್ತೆ. ಊರ ದೊಡ್ಡ ಅಗಸನ ಹೆಂಡತಿ ಓಡಿ ಹೋದಳು. ಕತ್ತೆಪಾಡು ಏನಾಯಿತು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಾ. ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಸುದ್ದಿ. ಇತರರಿಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ನಾವು ಅಚ್ಚು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಸಂಪಾದಕ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆ ಕೊಡ್ತಾನೆ. ಅಗಸನ ಕತ್ತೆಕಾಲು ಹಿಡಿದು, ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಫೊಟೋ ಸಮೇತ, ಕತೆ ಬರೀಬೇಕು” ಎಂದು ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆದ.

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇ ತಪ್ಪು. ಇದರ ಬದಲು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ದಿಟವಾ ಗಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಇವರೆ ಲ್ಲರಿಗಿಂತ ನಾನು ಉತ್ತಮ. ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಮಲಗ್ತೀನಿ. ಐದಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ಬಚ್ಚಲಮನೆ ಒಲೆ ಹತ್ತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡ್ತೀನಿ. ಹಗಲೆಲ್ಲಾ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ತೀನಿ ತೂಕಡಿಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದುಕೊಂಡು, ಬೆನ್ನ ತಟ್ಟಿಕೊಂಡೆ.

ಯಾವುದಕ್ಕಾದರೂ ಕಾಯುವಾಗ ಕಾಯಬೇಕಾದಾಗ ನಿಮಗೆ ಕೋಪ ಬರುತ್ತೈ ? ಅಥವಾ ಬೇಜಾರಾಗುತ್ತೈ ಅಥವಾ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ತಾ ಸಂತಸದಿಂದ ಕಾಯುತ್ತೀರಾ ?—ಎರಡನೆ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಕಾಯೋದು ಅಂದರೆ ನನಗೆ ಖುಷೀಪ್ಪ. ಎಲಡಿಕೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಬೇಕಾದರೂ, ಬಾಗಿಲ ಜವಾನನ ಜತೆ ಹರಟೆ ಹೊಡೆತಾ, ಕಾದಿರ್ತೀನಿ ಸಾಹೇಬರು ಹೇಳಿ ಕಳಿಸೋತನಕ, ಅಂದ ಕಂಟ್ರೋಲರ್ ಆಫೀಸ್ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ.

ಕತ್ತೆ ಕಾಯ್ತಾ ಇದ್ದೆಯೇನೋ ಅಂತ ನಮ್ಮಪ್ಪ ಬೈಯುತ್ತಾ ಇದ್ದರು, ದಿಟ ವಾಗಲೂ ಹುಷಾರಾಗಿ ಕತ್ತೇನ ಕಾಯ್ತಾ ಇದ್ದಾಗ. ಆವಾಗಿಂದ ಕಾಯಬೇಕು ಅಂದರೆ ನನಗೆ ಭಯ, ಬೇಸರ, ಜುಗುಪ್ಸೆ ಅಂದ ಅಗಸರ ಮಾಜಿಗ.

ಲಾಯರ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ “ಕಾಯೋದೇ ನಮ್ಮ ಕಸಬು. ಅದನ್ನೇ ರಕ್ತಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಕಾಯುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಗಾಳಿ ಗೋಪುರ ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇರುತ್ತೇನೆ. ಬೇಸರವೂ ಇಲ್ಲ. ಮಣ್ಣಾಂಗಟ್ಟಿಯೂ ಇಲ್ಲ” ಎಂದ.

ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು “ಕಾಯೋದು! ಹಾಗಂದರೇನು? ಯಾರಿಗೆ ಕಾಯಬೇಕು, ಸಾವು? ಸಚಿವರಿಗೆ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಕಾಯಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಆದರೆ ಹತ್ತು ಜನರೊಡನೆ ಕಾಯಬೇಕು. ಕಾಲ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಳೆದುಹೋಗುತ್ತೆ. ಆದರೆ ಇಂಕ್ರಿ ಮೆಂಟಿಗೆ ಕಾಯಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತೆ. ಬಹಳ ವೇದನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಾಲ ಅದು. ಕಾಯೋದು ಭೀಕರ” ಅಂದರು.

ಮಾಜಿ ಸಚಿವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದೆ. “ತಿರುಗಿ ಬಂದೆಯಲ್ಲವ್ವಾ! ಹೇಳಿ ಲಿಲ್ಲವೇ ಆಗಲೇ! ಕಾಯ್ತಾ ಇದೀನಿ, ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಿ ಅಂತ. ನಿದ್ರೆ ಕೂಡ ಹತ್ತುಲ್ಲ. ಬೇಸರ, ಜುಗುಪ್ಸೆ, ಎಲ್ಲಾ ಆಗುತ್ತೆ. ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಆಫವಾ ಖೂನಿ ಮಾಡಿಸಲೇ ಅನ್ನೋ ಅಷ್ಟು ಕೋಪ ಕೂಡ ಬರುತ್ತೆ” ಎಂಜು ಗುಡುಗಿದರು.

ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿಯನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದಾಗ ಆತ ಹೊಟಲಿನಲ್ಲಿ ದೋಸೆ ಕಾಫಿಗೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಅವನಿಗೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದೆ. ಅವತ್ತು ಬಂದು ನಿದ್ರೆ ಸಾಕೆ ಅಂತ ಕೇಳಿದವರು ನೀವೇ ಅಲ್ಲವೆ? ಎಂದ. ಹೌದು ಅಂದೆ. ಆಗ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ, ಸಂಬಂಧ ಇದೆ ಅಂತ ನಿಮಗೆ ಯೋಚೆಯುತ್ತದೆಯೇ ಅಂದ ಇಲ್ಲ ಅಂದೆ. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಅಂದೆ ನನ್ನ ಮುಖವನ್ನೇ ನೋಡಿದ. ಆ ಮೇಲೆ ಮಾಣಿಯನ್ನು ಕರೆದು, “ಇವರು ಏನೋ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತರ ನೀನು ಹೇಳು” ಎಂದ. ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿಯಾದರೇನು? ಹೊಟಲ್ ಮಾಣಿಯಾದರೇನು? ಹತ್ತೂ ವಿಧದ ಜನರಿಂದ ಉತ್ತರ ಬೇಕು ಎಂಜುಕೊಂಡು ಮಾಣಿಯನ್ನೇ ಕೇಳಿದೆ. ಅವನಂದ.

“ಕಾಯಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ನನಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನನಗಾಗಿ ಗಿರಾಕಿಗಳು ಕಾಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತೆ ಆಗ ಅವರು ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ.

“ಏನಯ್ಯಾ! ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾಯ್ತು. ದೋಸೇನ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೇಯಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬರೋಣ ಅಂತ ಕಾದಿದ್ದೆಯಾ” ಎಂಜು ಕೆಲವರು ವಿನಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

“ ಏ ಮಾಣೆ ! ನೀನು ತಿಂಡಿ ತರೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಳಯ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತಲ್ಲಯ್ಯೆ” ಎಂದು ರೇಗುತ್ತಾರೆ. ರೇಗುವಾಗ ತುಟಿಯನ್ನು ಕಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ.

“ ಏನಯ್ಯಾ ! ಮಾಣೇಶ ; ಎಲೆ ಮುಂದೆ ಕೂತುಕೊಂಡು ತೂಕಡಿಸ್ತಾ ಇರಿ-
ಅನ್ನೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡ್ತೀಯಲ್ಲವ್ವಾ ! ತಟ್ಟೆ ತಂದಿಟ್ಟುಬಿಡ್ತಿ ನೀರು ತಂದಿಟ್ಟುಬಿಡ್ತಿ.
ಬಡಿಸೋದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಾವಧಾನ ಮಾಡ್ತೀಯಲ್ಲವ್ವಾ” ಎಂದು ನಯವಾಗಿ,
ಬೈಯುತ್ತಾರೆ. ಬೈಯುತ್ತಾ ಬೈಯುತ್ತಾ ಎರಡೆರಡು ಲೋಟಾ ನೀರು
ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕಾಯೋವಾಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಸರ, ಅನ್ನೋದು ಖಂಡಿತ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೋಪ
ಬರುತ್ತೆ ಅನ್ನುವುದೂ ಸಾಧು. ಆದರೆ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳೋದರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ತರಹ.”
ಎಂದ ಮಾಣೆ

ಆಗ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿ “ಅಯ್ಯಾ ! ಪ್ರಕಾಶ್ ! ಈ ತೆವಲು ನಿನಗೆ ಯಾಕೆ
ಹಿಡಿಯಿತು ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಸೆರಗು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಒದ್ದಾಡ್ತಾ ಇದೀಯಲ್ಲ.
ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲವೇ ? ಏನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಶ್ವತ್ಥ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ
ಮಾಡು. ಕಲಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಶ್ವತ್ಥ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಂತಾನ ಸಂಯಮ
ಆಗುತ್ತೆ. ಅಥವಾ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕಂಬ ಸುತ್ತು. ವ್ಯಾಯಾಮವಾದರೂ
ಆಗುತ್ತೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಈ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಹಿಡಿದು ಪ್ರಯೋಗ ಮುಂದು
ವರಿಸಿದರೆ, ಯಾರಾದರೂ ನಿನ್ನ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಪುಕಟ್ಟು ಕಿತ್ತುಹಾಕಾರು !” ಎಂದು
ಒಂದು ತರಹಾ ನೋಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ.

ಇನ್ನು ಕಾಯೋದು, ಇಲ್ಲಿ ಕಾಯೋದು ಸುರಕ್ಷಿತವಲ್ಲ ಎಂದು ಹಿಂತಿರುಗಿದೆ
ಅತ ಕೊಟ್ಟ ಸಲಹೆ ಸೂಕ್ತ ಎನ್ನಿಸಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ
ಪೂರ್ಣವಿರಾಮ ಹಾಕಿದೆ.

ಇದನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಕಾಲ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಕಳೆದಿದ್ದೇನೋ ಎಂದು
ಈಗ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ.

—ಪ್ರಕಾಶ್.

ಮ್ಯಾರೇಜ್ ಸೀಸನ್

(ಮದುವೆ ಸೀಸನ್ ನಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ತಾನಾಗಿ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದ
ಕೆಲವು ಕಠೋರ ಸತ್ಯ ನುಡಿಗಳು).

“ಅಲ್ವೀ ರಾಜಮ್ಮ! ಸುಶೀಲಮ್ಮನ ಮಗಳಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಶುಕ್ರವಾರ ಮದುವೆ
ಯಲ್ಲ, ಏನು ಉಡುಗೋರೆ ತರೋದು ರೀ? ಒಂದೈದು ರೂಪಾಯ್ತಲ್ಲಿ ಯಾವು
ದಾದ್ರೂ ಸಾಮಾನು ತಂದ್ರೆ ಸಾಲ್ತೀ?”

“ಸಾಕ್ಷಾಕು. ನನ್ ಮಗಳ ಮದ್ದೇಲಿ, ಮನೇಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸ್ತಿದ್ದ
ನೆಗ್ಗೋದ ಲತ್ತುಬಡಕಲು ಬೆಳ್ಳಿ ಬಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಸುಶೀಲಮ್ಮ. ನಾನು, ಆಕೆ
ಮಗಳ ಮದ್ದೇಗೆ ಅದೇ ಬಟ್ಟು ಸಾಗಾಕ್ತೀನಿ.”

“ನಿನ್ನೇನೋ ಪರ್ವಾಗಿಲ್ಲಮ್ಮಾ, ನಮ್ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಸೀಟು ಕೊಡ್ತೋದಕ್ಕೆ
ಸುಶೀಲಮ್ಮನ ಯಜಮಾನ್ರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದು. ಅವರ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಯಾಕೆ
ಅಂತ ಏನಾನ್ರೂ ಒಂದು ಸಾಮಾನು ತಂದ್ಬಿಡ್ತೀನಿ.”

* * * *

ಜೆನ್ನಾಗಿ ಬೇಸ್ತು ಬಿದ್ದು ಕಣ್ಣೆ ನಾಳು. ಮದ್ದೆ ಮನೇಲಿ ಕಾಫಿ ತಿಂಡಿ
ಆಗುತ್ತೆ ಅಂತ, ಮನೇಲೂ ತಿಂಡಿ ಮಾಡ್ತೆ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟೊಂಡು ಮುಹೂರ್ತಕ್ಕೆ
ಮೂರು ಗಂಟೆ ಮುಂಚೇನೆ ಹಾಜರಾದ್ತಕ್ಕೆ, ಆಯ್ತು ನಮ್ಮುಖಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಾರ್ತಿ.
ಅದಾದ್ರೂ ಹೋಗ್ಲಿ, ನಾವುಗಳು ಸಂಸಾರ ಸಮೇತ ಹೋದ್ರೆ ಒಬ್ಬಾದ್ರೂ “ಬನ್ನಿ,
ಕೊತ್ಕೊಳ್ಳಿ” ಅಂತ ಕರೀಬೇಡ್ವೇ? ಕರೆಯೋಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಉಪಚಾರವಾಗಿ
ಮೂರು ದಿವ್ವಾನೂ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದು, ಮದುವೆ ಸಾಂಗವಾಗಿ ನಡೆಸೊಡ್ಬೇಕು ಅಂತ
ಹತ್ತತ್ತಲ ಕರದ್ದು? ಎದುರಿಗೆ ನಾವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದಾಗ, ಎಲ್ರಿಗೂ ಅದೇನೋ
ಬಿಗುಮಾನ. ಒಂದೊತ್ತು ಊಟಕ್ಕೂ ಚಕ್ಕರಲ್ಲೀ? ಪಾಪ! ಶ್ರೀಮಂತರ ಮನೆ
ಮದುವೆ, ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಆದರೋಪಚಾರ ಮಾಡಿ, ಮನೆ ಹಾಕಿ ಕೂಡಸ್ತಾರೋ ಅಂತ
ಮನಸ್ಸಲ್ಲೇ ಮಂಡಿಗೆ ತಂದ್ರಲ್ಲಾ, ಆಗ್ಬೇಕು ನಿಮಗೆ ತಾಸ್ತಿ. ಸರಿಯಾಗಿ ಮರ್ಯಾದೆ
ಮಾಡಿದ್ದು.

* * * *

“ ಗಿಣಿ ಸಾಕಿ ಬೆಕ್ಕಿನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟಾಗಾಯ್ತು ಅಲ್ವೇ? ಸೀತಮ್ಮನ ಮಗಳು ಚಿತ್ರ- ಎಷ್ಟು ರೂಪಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಒಡನೆ ವಸ್ತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವಳ ಹೆಸರಿಗೆ ಒಂದು ಮನೇನೂ ಬರೆದಿದ್ದಾರಂತೆ ರೀ! ಅಂತಾದ್ದು ಈ ಕರೀ ಟೋಣಪಂಗೆ ಗಂಟು ಹಾಕೋದೇ? ನನ್ನಷ್ಟು ವಯಸ್ಸಾಗಿದೆಯಲ್ಲ! ಒಳ್ಳೆ ಗರಡಿ ಪೈಲ್ವಾನ್ ಇದ್ದಾಗಿದಾನೆ. ತಾಯಿ ಮನೇದು ಎಷ್ಟು ಐಶ್ವರ್ಯ ಇದ್ದೇನು? ಆ ಗಂಡಿನವರು ಇಡೊ ತಗಡಿನಂತ ಎರಡು ತಾಲಿ ಕಟ್ಟೋದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ತಿಪ್ಪರ್ ಲಾಗ ಹಾಕ್ತಾರೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು? ಇದೇ ಹುಡುಗೀನ ನನ್ ತಮ್ಮ ಮಾಧೂಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದೆ, “ ಬಡ ಬಿ. ಇ ಗಂಡನ್ನೇ ತೋರ್ಪೋದು?” ಅಂತ ಮಧ್ಯಸ್ಥಕ್ಕೆ ಹೋದೋರ ಮುಖಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಳ್ಳಿ ಕಳಸಿದ್ರಲ್ಲಾ, ಈಗೇನು ಮಹಾ ದೊಡ್ಡಸ್ಥಕ್ಕೆ ನೋಡಿ ಕೊಟ್ಟು? ಯಾಕ್ರಿ ಮಾತಾಡೋಲ್ಲಾ. ಎಷ್ಟಾದ್ರೂ ನಿಮ್ ಕಡೆ ಬಳಗದ್ದು ಹುಡುಗ ಅಂತಾನೋ?”

* * * *

“ ಪಂಕಜಮ್ಮನ ಮಗಳು ಮಾಲತಿ ಅದೃಷ್ಟ ನೋಡಿದಾ? ‘ಕೆಂಪು ಡೊಂಕು ಮುಚ್ಚಿತು’ ಅಂತ ಬಿಳಿ ತೊಗಲು ಬಿಟ್ಟಿ, ಹೊಗಳಸೊಳ್ಳೋ ಗುಣಗಳು ಇನ್ನೇನು ಇದೆ ಅಂತ? ಸಾವುಕಾರ್ತು ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರ ಮಗ ಶ್ರೀಪತಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ಶ್ರೀಮಂತರ ಮನೆ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಒಂದ್ರೂ ಒಪ್ಪೆ, ಮಾಲತೀನ ನೋಡಿದ್ದೇ ಸಾಕು ಅವಳನ್ನೇ ಮದುವೆ ಆಗೋದು ಅಂತ ಹಟ ಹಿಡಿದ್ನಂತೆ. ಅದೇನು ನೋಡಿ ಮೆಚ್ಚಿದನೋ, ನಮ್ಮಕ್ಕನ ಒಬ್ಬಳೇ ಮಗಳು ಸರೂನ ಕೇಳಿದೆ, ‘ನಿಮ್ಮ ಹುಡುಗಿ ಏನೇನೂ ಸಾಲ್ತು ಪೀಚು’ ಅಂತ ನಿರಾಕರಿಸಿದನಲ್ಲಾ, ಮಾಲತಿ ಒಳ್ಳೆ ಕೊನಾಕ್ಷಿ’ ಇದ್ದಾಗಿದಾಳೆ. ಋಣಾನುಸಂಬಂಧ ಕೂಡಿ ಬಂದರೆ. ಅವರಿಗೆ ‘ಮನ್ಮಥ’, ಇವರಿಗೆ ಅವರು ‘ರತಿ’ ಇದ್ದಾಗೆ ಕಾಣಸ್ತಾರೆ ಅಂತ ಕಾಣತ್ತೆ. ಹುಂ! ಮುಖ್ಯ ಸಾವುಕಾರ ಮನೆ ಐಶ್ವರ್ಯ ಅನುಭವಿಸೋ ಭಾಗ್ಯ ಅವಳು ಪಡೆದು ಬಂದಿರೋವಾಗ ನಾನು, ನಿ‘ನು ಯಾವ ಊರ ಸಂತೆ?

* * * *

“ ಹೊಗಳ್ಯೊಂಡಲ್ಲೇ?” “ ನಿಮ್ಮಾವ ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಮದುವೆ ಮನೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಡ್ ಲಿ ವಾಪಸ್ಸು ಕಳಿಸ್ತಾರೆ ಅಂತ? ಹೀಗೆ ಕಾಲ್ನಲ್ಲಿ ಬರೋದು ಅಂತ ಇದ್ರೆ, ಆ ಎಣ್ಣೆ ಲಾಡು ಉಟಕ್ಕೆ ನಿಲ್ದೆ, ಬಸ್ ಟೈಂಗೆ ಹೊರಟು ಇಷ್ಟೋತ್ತಿಗೆ ಮನೆ ಸೇರ್ಪೋ ಬೋದಿತ್ತು ಏನು ಉಡಾಫೆ ಹೊಡೆದ್ರೆ ನಿಮ್ಮ ಸೋದರತ್ತೆ?” ರಾತ್ರಿ ಉಟ ಹೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ, ಮನೆಗೆ ಹೋಗೋಕೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತೆ, ಆದ್ರಿಂದ ಎಲ್ಲೂ ಹೋಗೋಕ್ಕೆ ಬಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದೀವಿ.” ಅಂತ ಅಂದ್ರು? ಬಸ್ಸು ಮಿಸ್ಸಾಯ್ತು ಅಂತ

ಕಾಣತ್ತೆ. ನಿಮ್ಮಾವ ಭರಣೆ ನಕ್ಷತ್ರ ಧರಣೆ ಆಳ್ವಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳ್ತಿದ್ಯಲ್ಲ ಧರಣೆ
 ಆಳ್ವೇ ಇದ್ದರೂ ಬೆರಣೆ ಅಳಿ (ಹೆ. . ಹೆ....ಅಂದ್ರೆ ಹಲ್ಲು ಪುಡಿ ಮಾರಿ) ದುಡ್ಡು
 ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಗಳಿಸ್ತು ಮನೆ ಮುಂದೆ ಮೂರು ಕಾರು ನಿಂತಿತ್ತು. ನಮ್ಮನ್ನ
 ಒಂದ್ರಲ್ಲಿ ಕುಕ್ಕಾಕೆ ಕಳಿಸ್ಬಾರ್ತಾಗಿತ್ತೇ? ನಾವಿಬ್ಬೇ ಅದ್ರೆ ಪರ್ವಾಗಿಲ್ಲ. ನನ್
 ಹೆಗಲೈಲೊಂದು, ನಿನ್ ಕಂಕ್ನಲ್ಲಿ ಒಂದು, ನನ್ ಒಲಗೈಗೊಂದು, ಎಡಗೈಗೊಂದು
 ಇಲ್ದಿದ್ರೆ, ಇಷ್ಟೊಂದು ನಿಮ್ಮಾವನ್ನ ಹೀಯಾಳ್ಸಿರ್ದಿಲ್ಲಾ ಅನ್ನು. ಹುಂ-ಯಾಕೆ
 ಅಮ್ಮಾವ್ರಿಗೆ ಮಾತೇ ಹೊರಡ್ತಿಲ್ಲ ಹುಂ ...ನಡಿ....ನಡಿ ಗಾಂಧಿನಗರದಿಂದ ಬಸವನ
 ಗುಡಿ ತಲುಪಬೇಕಲ್ಲ ಅಂತೂ ಬರೀ ಬೊಗಳೆ ನಿಮ್ಮಾವ. ಶ್ರೀಮಂತರ ಹುಟ್ಟು
 ಗುಣವೋ ಏನೋ ?

—ಸುನೀತಿ ಕೃಷ್ಣ ಸ್ವಾಮಿ

ಶಾಲೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಾಸ್ತರಿದ್ದರು.
 ಬಾಳ ನೀತಿ ರೀತಿಯನ್ನು ಕಾಣದಿದ್ದರು.
 ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಬಲಿತ ಹೆಣ್ಣು
 ಅವರ ಕಡೆಗೆ ಬಿಡಲು ಕಣ್ಣು
 ಕಾಲಿಗವರು ಬುದ್ಧಿ ಇಳಿಸಿ, ಓಡಿಹೋದರು.

* * * *

ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪಂಠಿತರು ಊರಲಿದ್ದರು
 ವೇದಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾತ್ರವವರು ಕಲಿತುಕೊಂಡರು
 ಮದುವೆಯಾಗಿ ವರ್ಷ ಎರಡು
 ಮಡದಿ ಕನೈಯಾಗೆ ಇರಲು
 ಓದಲಿತ್ತ ರತ್ನೆಯಾಗ - ವಾತ್ಸ್ಯಾಯನ ಪ್ರತಿಯನ!

ಕುತ್ಗೆ ಮೇಲೆ—ಕೂತ್ಗೊ ಬೇಕು

ಮೊನ್ನೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಅಂಜೆ ಕಛೇರಿ ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕೌಂಟರ್ ಹತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ಸುಂದ್ರ ಬಂದ. ನಾನು ಕ್ಯಾನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ವಿಚಾರಿಸ್ತಾ ತಾನೂ ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತ. ಮೂವತ್ತು ನಿಮಿಷ ಆದ್ಮಾ ನನ್ನ ಪಾಸ್ ಬುಕ್ ವಾಪಸ್ ಬರಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆಗ ಸುಂದ್ರ ತಗಾದೆ ಮಾಡ್ತ. ತಂಟೆ ಕೊಟ್ಟ. ಪಾಪ ಆಗ ಆ ಗುಮಾಸ್ತ ನನ್ನ ಪಾಸ್ ಬುಕ್ ತನ್ನ ಹತ್ತಾನೆ ಇಟ್ಟೊಂಡು ಮಾಸ್ತರಿಗೆ ಕಳಿಸಿದೀ ನಿಂತ ಇದ್ದ. ಕಾದು ಕಾದು ಸಾಕಾಗಿ ಸುಂದ್ರ ನನಗೆ ಹೇಳ್ತ, “ನೋಡಲೇ, ನೀನು ಈಗಿನ ಕಾಲಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮೈಲ್ಡ್ ಆಗಿರಬೇಡಮ್ಮ ಸ್ವಲ್ಪ ವೈಲ್ಡ್ ಆಗಿ ನಿನಗೆ ಕೆಲಸ ಯಾರಿಂದಾ ಆಗ್ಬೇಕೂ ಅಂತ ಇರುತ್ತೋ ಅವರ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಬೇಕು! ಅದಕ್ಕೂ ಬಗ್ಗದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಕುತ್ಗೆ ಮೇಲೆ ಕೂತೇಬಿಡಬೇಕು! ಇಲ್ಲಾಂದ್ರೆ ನಿನ್ನ ಕೆಲಸ ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಆಗೋಲ್ಲಾ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರ ನೋಡೋ, ಆ ಕಕವ ಇದ್ದಲ್ಲೋ ಅಯ್ಯರ್—ಅವನು ನನಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡ್ಬೇಕೆತ್ತು. ನಾಳೆ ಬಾಂದ, ನಾಡಿದ್ದು ಬಾಂದ, ಮಾರನೇ ದಿನ ಅವನ ಮನೆಗ್ಗೊದ್ರೆ ಅವನ ಹೆಂಡ್ತಿ ಹತ್ತ ಅವರು ಮನೇಲಿಲ್ಲಾಂತ ಹೇಳಿ ಸತಾಯ್ಸ್ತು. ಒಂದು ದಿನ ಸೈಕಲ್ ಮೇಲೆ ಬರಿದ್ದ. ಎದುರಾಳಿಯಾಗಿ ಹೋದೆ. ಹಳೇ ಬಾಕಿ ಕೊಡ್ತೀಯೋ ಇಲ್ಲೋ ಅಂತ ಕೂತೆ ಅವನ ಕ್ಯಾರಿಯರ್ ಮೇಲೆ ಕಡೇಗೆ ಮನೇಗೇ ಹೋಗಿ ವಸೂಲ್ಮಾಡ್ತೆ. ಅದಕ್ಕೇ ನೋಡು ಕುತ್ಗೆ ಮೇಲೆ ಕೂತ್ಕೊಂಡ್ರೆ ಕೆಲಸ ಆಗೋದು. ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ರೆ ಯಾರೂ ಕೇಳೊಲ್ಲ.” ಅಂತ ಸೊಗಸಾದ ಮಂತ್ರ ಹೇಳೊಟ್ಟ.

ಇವನ ಮಂತ್ರ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡೇ ಬಿಡೋಣ ಅಂತ ಸೀದ ಥೋಬಿ ಅಂಗಡಿಗೆ ಬಂದೆ. “ನನ್ನ ಬಟ್ಟೆನೆಲ್ಲಾ ತತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿ ಅಂತ ಕೂತೆ. ಹದಿನೈದು ದಿನ ಆದ್ಮಾ ಒಂದು ಬಟ್ಟೆ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. “ಬರೀ ಕಾಲರ್ ಇಸ್ತಿ ಉಳಿದೈತಿ. ಸ್ವಲ್ಪ ಬಟ್ಟೆ ಒಣಗಬೇಕೈತಿ, ಐರನ್ ಬಾಕ್ಸ್‌ನಾಗಿ ಕಾಪ್ ಎರೈತಿ ವೈತಿ” ಅಂತ ಏನೆಲ್ಲಾ ಸಬೂಬು ಹೇಳಿದರೂ ನಾನು ಕೇಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ಜಪ್ತಯ್ಯ ಅಂದರು ಅಂಗಡಿ ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಎರಡು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಅಲ್ಲೇ ಕೂತೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ತಡ ಮಾಡಿದಿದ್ದರೂ—ಗೊತ್ತಿದೆಯಲ್ಲಾ ಸುಂದ್ರಾ ಮಂತ್ರ—ಅವನ ಕುತ್ಗೆ ಮೇಲೆ ಕೂತ್ ಬಿಡ್ಬೇಕು ಅಂತಿದ್ದೆ. ಅಂತೂ ಅವನ ಗ್ರಹಚಾರ ಬೆನ್ನಾಗಿತ್ತು !

ಮಾರನೇ ದಿನ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಯೋಗ. ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಹಳೇ ಅರಿಯರ್ಸ್ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಸರಿ, ಗೊತ್ತಿದೆಯಲ್ಲಾ ಸುಂದ್ರಾ ಮಂತ್ರ "ಕುತ್ಗೇಮೇಲೆ ಕೂತ್ಕೊಳ್ಳೋದು"! ಆ ದಿನ ಆಫೀಸಿಗ್ಗೊದವನೇ ಸೀದಾ ಡೀಲಿಂಗ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಕೂತ್ಬಿಟ್ಟೆ! ಅವನು ಎನ್ನೇಳದ್ದು ಬಿಡ್ಲಲ್ಲ ಅಂತೂ ಹಳೇ ಫೈಲ್ ತರಿಸಿ, ನನ್ನ ಬಾಕಿ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರೊಕ್ಕು ಅದೇ ಸಂಜೆ ಮನೆಗೆ ತಂದೆ! ನನ್ನ ಪಾಕೆಟ್ ಜಣ ಜಣಾ ಅನ್ನಿಸ್ತಾಗ ನಮ್ಮ ವಿಮಲಾ ಕಣ್ಣುರಳಿತು!

ಅಂದೇ ಸಂಜೆ ನಮ್ಮ ಕುಮಾರ ಸ್ಕೂಲಿನಿಂದ ಬಂದವನೇ ಚಾಕಲೇಟ್ ಕೇಳಿದ. "ಅಂತದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ದುಡ್ಡು ಹಾಕಬಾರದು, ಉಳಿತಾಯ ಯೋಜನೆಗೆ ದುಡ್ಡು ಹಾಕಬೇಕು." ಅಂತೆಲ್ಲಾ ಪುರಾಣ ಹೇಳ್ತಾ ಸತಾಯಿಸಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಫ್ರೆಂಡ್ ಮೂರ್ತಿ ಬಂದ. ಬೇಡಾ ಬೇಡಾ ಅಂದ್ರು ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಎಳ್ಳೊಂಡ್ತೊಡ್ತಾ—ಅವನೂ ನನ್ನ ಕುತ್ಗೇಮೇಲೆ ಕೂತ್ಕೊಳ್ಳೋನ್ವಾಗೆ ಅಡ್ಡಿದ್ದ. ಆಡ್ಡ! ಸಿನಿಮಾದಿಂದ ವಾಪಸ್ ಬರಬೇಕಾದ್ರೆ ಕಾಲು ನೋವೊಂತ ಕೂತ್ಬಿಟ್ಟೆ ನಮ್ಮ ಕುಮಾರ! ಸರಿ ಎತ್ಕೊಂಡೆ. ನನ್ನ ಬಟ್ಟೆನೆಲ್ಲಾ ಧೂಳ್ಮಾಡ್ಡೆ. ಧೋಬೀನ ಬೈದೆ! ನಮ್ಮ ಕುಮಾರನೂ ನನ್ನ ಕುತ್ಗೇಮೇಲೆ ಕೂತ್ಬಿಡ್ತೋಣ್ಣೇ! "ಅವ್ವನ ಕುತ್ಗೇಮೇಲೆ ಕೂತ್ಕೊಬೇಡ. ನಡಕೊಂಬಾ ಮರಿ. ನಿನಗೆ ಚಾಕಲೇಟ್ ಕೊಡಿಸ್ತೀನಿ" ಅಂತ ನಮ್ಮ ವಿಮಲಾ ಅಂದಾಕ್ಷಣ ಅವನು ನನ್ನ ಕುತ್ಗೇಮೇಲಿಂದ ನೆಗೆದು ಚಾಕಲೇಟ್ ಗಿಟ್ಟಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು! ಇವನಿಗೆ ಯಾರು ಸುಂದ್ರಾ ಮಂತ್ರ ಹೇಳ್ಕೊಟ್ಟು ಅಂತ ನಾನು ಬೆಪ್ಪಾದೆ!

ಇದೇ ಮಂತ್ರ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಎಲ್ಲಾರೂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರೆ ನಾಳೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ಕೊಳ್ಳುಕ್ಕೆ—ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಆಫೀಸಿಗಾಗಲಿ, ಊರಿಂದ ಊರಿಗಾಗಲಿ ವರ್ಗಾವರ್ಗಿಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಪೆನ್‌ಶನ್ ಬಾಕಿಯಾಗಲಿ, ಹಳೇ ಅರಿಯರ್ಸ್ ಗಾಗಲಿ, ಇನ್ಯಾವುದಾದರೂ ಲೈಸೆನ್ಸ್, ಮನೆ ಸೈಟ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ, ಕಡೆಗೆ ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಟ್ ಗಿಟ್ಟಿಸಬೇಕಾದ್ರಾಗ್ಲಿ—ವಗೈರೆ ವಗೈರೆ ಏನೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ಕೊಳ್ಳೋಕೆ—ಮಸಲಾ, ನೀವು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಆಫೀಸಿಗಾಗಲಿ, ಸ್ಕೂಲ್, ಕಾಲೇಜ್‌ಗಳಿಗಾಗಲಿ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದೇನು? ಒಬ್ಬರ ಕುತ್ಗೇಮೇಲೊಬ್ಬರ ಕುತ್ಗೇಮೇಲೊಬ್ಬರ ಕುತ್ಗೇಮೇಲೆ....ಇನ್ನು ಹೇಳಲಾರೆ! ಹೀಗಿದ್ದೆ ಎಷ್ಟು ಎಫಿಷಿಯನ್ಸಿ ಹೇಳಿ!

ಅದಕ್ಕೆ ನನಗನ್ನಿ ಸುತ್ತಿ—ಮನೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಾಗಲಿ, ಕಾಡಲ್ಲಾಗಲಿ ಕೋಣೆಲಾಗಲಿ, ಹಿರಿಯರೇ ಆಗ್ಲಿ ಕಿರಿಯರೇ ಆಗ್ಲಿ, ಹೆಂಗಸರೇ ಆಗಲಿ, ಗಂಡಸರೇ ಆಗ್ಲಿ, ಯಾರೇ ಆಗ್ಲಿ ಎಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ಕೊ ಬೇಕಾದ್ರೆ ಕುತ್ಗೆ ಮೇಲೆ ಕೂತ್ಕೊಳ್ಳೋದನ್ನ ಕುರ್ಚಿಮೇಲೆ ಕೂತ್ಕೊಳ್ಳೋದಕ್ಕಿಂತಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿತರಬೇಕು

ಇದೆಲ್ಲಾ ಮನೆ ಹೊರಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಾಂದ್ರೆ! ಈಚೇಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಹೋಂ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ವಿಮಲಮ್ಮೋರು ಕೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ತೆಕ್ಕೊಡ್ತಿದೀನಿ—ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ರೆ ಅವಳೂ ಎಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕುತ್ಗೆಮೇಲೆ ಕೂತ್ಕೊತಾಳೋಂತ. ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಷಾರಾಗಿರೋಂದ್ರೆ!

—ಹಾ. ಮೈ. ಸೂರಿ.

ಪ್ರಕೃತಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯಂತೆ.

—ಅಪ್ರಕೃತಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ.

* * * *

ಕೋಲಾರದ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತವೆ

—ಸರ್ಕಾರವು ಕೊಟ್ಟರೆ!

* * * *

ಗೋವಾದಲ್ಲಿ 4 ಅಸ್ಪೋಟನೆಗಳು. (ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿ)

—ನುರಾಠೀ ಅಸ್ಪೋಟನೆಗಳಿರಬಹುದೇ?

* * * *

ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಮದುಕರೆಲ್ಲಾ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದರಂತೆ; ರಾಜೀವಪುರದಲ್ಲಿ.

* * * *

ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ತರುಣಿಯು ತೋಳಗಳನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದಾಳಂತೆ.

—ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ! ಆ ತರಹ ಗಂಡಂದಿರು ಈಗ ಎಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆ!

* * * *

ರುದ್ರ ಮುನಿ

“ ಖಡ ಖಡಾ ವೀರಭದ್ರ—ನಲದೊಳಗೆ ಏನು ಸುದ್ದಿ? ಕೊಕ್ಕುಂಟು ಕೂಗಲಾರೆ - ರೆಕ್ಕೆಯುಂಟು ಹಾರಲಾರೆ—ಇದ ಹೇಳಬಲ್ಲವರಿಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ಬಳ್ಳ ರಾಗಿ.”

ಹತ್ತು ಸಲ ಈ ಹೊಕ್ಕಣಿಕೆಯ ಕಾಗದ ಓದಿದ್ದ ರುದ್ರಮುನಿ ಈ ಹಳೇ ಕೆಂಪಡರಿದ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಮಸಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ್ದ ಈ ವಗಟಿನಂತಹ ಬರಹ—ಮೋಡಿ ಆಕ್ಷರ ಏನನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ? ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಬಹು ತಲೆ ಕಾಡು ಹೋಗಿತ್ತು.

ಎಳೆನೀರು ತಲೆಗೆ ಚೆಮುಕಿಸಿಕೊಂಡ, ಮಜ್ಜೆಗೆ ಕುಡಿದ, ಅಂಗಾಲಿಗೆ ಹರಳೆಣ್ಣೆ ತಿಕ್ಕಿಕೊಂಡ, ಮೊಸರನ್ನ ತಿಂದ. ಉಹುಂ—ತಂಪು ಮೂಡಲಿಲ್ಲ. ಉಷ್ಣವೇ ಎರಿತ್ತು.

“ ನಂಜೂನು ”—ಎಂದು ಕೂಗಿದ.

“ ಕೂಗಿದ್ದಾ ರುದ್ರಮುನಿ ”—ಎಂದಳು ನಂಜೂ, ರುದ್ರಮುನಿಯ ತಾಳ ಕಟ್ಟಿದ ಹೆಂಡ್ತಿ ಅಲ್ಲ. ಕೂಡಿಕೆ ಹೆಣ್ಣು. ಆದರೂ ಹಾಲು-ನೀರು ಬಿಟ್ಟು ತಾಳ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಜೀರಿಗೆ ಮೆಣಸು ತಲೆಬಿದ್ದ ಮದುವೆ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಹೊಡೆದ ಹಾಗಿತ್ತು ಈ ರುದ್ರಮುನಿ—ನಂಜಮ್ಮನ ಜೋಡಿ.

“ ನಂಜೂ—ನಂಜೂ ” ಮತ್ತೆ ಕೂಗಿದ.

“ ಐ ಮತ್ತೆಗಳಿ ಅದೇನು ಎಳಕಾಯಕೆಲ್ವ—ನಂಜೂ ನಂಜೂ ಅಂತ ಒಂದೇ ಸಮ್ಮೆ ಅದೇನು ಅಟ್ಟಿ ಆರೋಗೊ ಅಂಗಿ ಕೂಗಾದೂ.”

—ಮುದ್ದೆ ಗೊಟಾಯಿಸಿದ್ದ ನಂಜಮ್ಮ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಕೂಗಾಡಿದಳು. ಕೈಲಿದ್ದ ಸೌಟಿನೊಡನೆ ಹಾಗೇ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಮೂತಿ ಹಾಯಿಸಿದಳು.

ಒಲೆ ಮುಂದೆ ಕೂತಿದ್ದರಿಂದ ಕೆಂಪನೆಯ ಗುಂಡು ಮುಖ ಇನ್ನೂ ಕೆಂಪಾಗಿತ್ತು.

ಬೋಡು ತಲೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳ ಆಗಿನ ಭಂಗಿ ಬಹು ಮೋಹಕ ವಾಗಿತ್ತು.

“ ಅಂಗೇ ಅಂಗೇ ರವನ್ನು ಇರು ನಂಜು. ಕೆಂಪಗೆ ಸಿಟ್ಟಾಗಿರೋ ಚಂದ್ರಾ ಮನಂಗೈತೆ ನಿನ್ನ ಮುಕ....”

“ ಏ ಅಲ್ಪ ಮಕ್ಕಳು....ಬಂದ ಕ್ಯಾಪನೆಲ್ಲಾ ಅಂಗೇ ನುಂಗಿ ನಗಸಿಬುಟ್ಟಾ.”

—ತಿರುಪತಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನಿಗೆ ಈ ಕೂಡಿಕೆ ಆಜೀವ ಪರ್ಯಂತ ಸುಖಮಯ ದಾಂಪತ್ಯವಾಗಲಿ ಎಂದು, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕಪ್ಪು ದಪ್ಪಗೆ ಮಂಡಿತನಕ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ ರಾಶಿ ಮುಡಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದಳು. ಮನಸ್ಸು ನಿರ್ಮಲವಾಗಿತ್ತು.

“ ಯಾಕಾ ಕೂಗಿದ್ದು.”

“ ಮುದ್ದೆಗೆ ನಂಚಿಕೊಳ್ಳಕೆ ಏನು ಮಾಡಿದೀ ನಂಜೂ.”

“ ಕುದುಕಲಾಂಬ್ರ ಮಾಡಾಕೆ ಸೊಪ್ಪು ಕಡ್ಲೆ ಬ್ಯಾಳೆ, ಕೊತ್ತುಂಬ್ರ ತಂದಿದ್ದೆ ಯಲ್ಲಾ! ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ ಚಟ್ಟಿ, ಮೆಣ್ಣಿನಕಾಯಿ ಅಷ್ಟೆ.”

ನಂಜಮ್ಮ ರೇಗಿದಷ್ಟೂ ರುದ್ರಮುನಿಗೆ ಬಹು ಕುಸಿ.

“ ಏನಾನಾ ನೆಪ ತಕ್ಕಂಡು ಕೂಗಾಡದು ಮಕ ನೋಡ್ತಾ ಬೆಪ್ಪಾಗೋದು....” ಅಂಥಾದೇನು ರುದ್ರಮುನಿ ಕಂಡದ್ದು! ಗಂಗಾಳದ ಸದ್ವಾಯಿತು. ಚೊಂಬು ನೀರು ತಂದು ಮುಂದೆ ನಿಂತಳು. ರುದ್ರಮುನಿ ಮನೆಮುಂದೆ ಬಂದು ಕೈ ಚಾಚಿದ ನಂಜಮ್ಮ ಕೈಗೆ ನೀರು ಹಾಕಿದಳು. ಥಳ ಥಳಿಸುವ ಚೊಂಬು, ಹೊಳೆಯುವ ಗಂಗಾಳ, ಸೊಗಸಾದ ರಾಗಿ ಮುದ್ದೆ, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಗೊಜ್ಜು, ಎದುರಿಗೆ ಗಲ್ಲಕ್ಕೆ ಅಂಗೈ ಕೊಟ್ಟು ಕುಂತ ಸೊಗಸಿ ನಂಜಮ್ಮ. ಇನ್ನೇನು ಬೇಕು ರುದ್ರಮುನಿಗೆ?

“ ಖಡ ಖಡಾ ಈರಭದ್ರ....” ಕೈ ಉತ್ತರಬೇಕಿತ್ತು.

“ ಅಲ್ಪಣೆ ನಂಜು....ಆ ಕಾಜದ ವಕ್ಕಣಿಕೆ ಗೊತ್ತಾಗ್ತಿಲ್ಲೇ.”

“ ಕಾಗಜ ಅನ್ನು....ದೊಡ್ಡ ಎಂಕೈಶಾಮಪ್ಪನ್ನ ಕೇಳಿದ್ರೆ ಅಯಕಿಲ್ವಾ? ”

“ ಆ .. ಓದು ನೋಡು ನಂಗೆ ತಲೇ ಓದ್ತಿಲ್ಲ.”

“ ಇದ್ರಲ್ವಾ ಓಡಾಕೆ....ತಲೆ....” ಎಂದಳು.

—ದೊಡ್ಡ ವೆಂಕಟಶಾಮಪ್ಪನನ್ನು ಊಟ ಮುಗಿದ ಕೂಡ್ಲೆ ಕರೆದುಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಹಿರಿಯರ ಕಾಗದದ ಅರ್ಥವೇನು ಅನ್ನೋದನ್ನ ತಿಳಿದೇಬಿಡಬೇಕು—ಎಂದು ಗಕ್ಕನೆ ಮುದ್ದೆ ಬಾಯಿಗೆ ಕೈ ಗಂಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕ್ಕೊಂಡು ನೆತ್ತಿಗೆರಿ, ಕೆನ್ನು ಹೊರ ಹೊಮ್ಮಿ ಕ್ಷಣಕಾಲ ತಬ್ಬಿಬ್ಬದ.

ನಂಜಮ್ಮ ಬೆನ್ನು ಸವರಿ, ನೀರು ಕುಡಿಸಿ, ತಕ್ಕೈಸಿ,

“ ಒಂದು ಗ್ಯಾನದಾಗಿ ಊರಾ ಮಾಡ್ಬೇಕು ಪುರುಸೊತ್ತು ಕೊಡಧಂಗೆ ಅಂಗಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡ್ರೆ ನೆತ್ತಿಗೆ ಹತ್ತದೆ ಹೋದಾತಾ?”

—ಎಂದು ಬೈದು ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದಳು. ಒರಟಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯಮಾನ ವಾಗಿದ್ದ ಅವಳ ಮಾತು —ಬೆನ್ನು ತಿಕ್ಕಿದ ಕೈಯ್ಯಿಗೇರಡೂ ಹಿತವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಬೇಕಂತಲೇ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಮ್ಮಿದ.

ಉಟ ಮುಗಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ಎಂಕ್ವಶಾಮಪ್ಪನನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಹೊರಟ. ಎಂಕ್ವಶಾಮಪ್ಪ ಮನೆ ಜಗಲಿಮೇಲೆ ಕುಂತು ಎತ್ತುಗಳಿಗೆ ಜೋಳದಕಡ್ಡಿಮೇಯಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

ತಾನು ಬಂದ ವಿಷಯ ವಿವರಿಸಲಾಗಿ ಆತ ಆ ಕಾಗದ ನೋಡಿ "ತಾನು ಭೋಗ ಶೀನಪ್ಪನವರಿಗೇ ಇದು ತಿಳಿಯಾದು" ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಹೇಳಿದ.

ಶೀನಪ್ಪನವರು ಯಾವುದೋ ಮೂಗರ್ಜಿ ಬರೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸುತ್ತಲೂ ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಎಡಗೈ ಹೆಬ್ಬರಳಿಗೆ ಮಸಿ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕೂತಿದ್ದರು.

"ಬಾ ರುವ್ರಮುನಿ" ಅಂದು ಕೂಡಿಸಿದರು.

"ಕಾಜ್ಜ ನೋಡಿ—ನಮ್ಮನೆ ಕತ್ತು ಕೋಣೆ ಪೆಟಾರೀಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು. ನನಗೇನೋ ಅನುಮಾನ, ಇದರ ಇಸ್ಯ ತಿಳ್ಯಂಡೇ ಬಿಡನಂತ ಬಂದಿವಿ. ನನ್ನ ಹೆಂಡ್ರನ್ನ ಕೇಳ್ತೆ ಅವಳು ದೊಡ್ಡ ಎಂಕ್ವಶಾಮಪ್ಪನ್ನ ಕೇಳೊಂದ್ಲು. ಅವನು ನೀನೇ ಇದನ್ನ ತಿಳಿದೋರೊಂತ ಕಳಿಸ್ತ. ಇದೇನು ರವಪ್ಪ ಹೇಳ್ತೀರಾ .."

—ಎಂದು ತನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದ ಹಳೇ ಒಲೆ ಗರಿಯಂಥ ಕಾಗದ ಶ್ಶಾನುಭೋಗರ ಮುಂದೆ ಇದ್ದ ಇಳಿಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟ.

ಶ್ಶಾನುಭೋಗರು ಹಾಗೇ ಆ ಚೀಟಿ ನೋಡಿದರು. ಮುಖ ಗಂಭೀರ ವಾಯಿತು. ಒಂದು ದಂ ಮಡ್ಡಿ ನೆಶ್ಯ ಏರಿಸಿ ಕಣ್ಣು ಕೆಕ್ಕರಿಸಿ ನೋಡಿದರು.

"ರುದ್ರೂ ಇದು ಏನು ಗೊತ್ತಾ?"

"ಗೊತ್ತಿದ್ರೆ ನಿಮ್ಮ ತನಕ ಬರಿದ್ವಾ?"

"ಇದೂ ವೀರೇದೇವರ ಗುಡಿ ಕಾರ್ಣೀಕದ ವಕ್ಕಣೆ—ತಿಳಿತಾ. ನಮ್ಮ ತಾತ ಒಕ್ಕಣ್ಣು ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನೋರು ತಿಳಿದ...."

"ಓಹೋ...ಕಾರ್ಣೀಕಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ಹೇಳೋರೊಂತ ನೀವೇ ಅನ್ನಿದ್ರಲ್ಲ..."

"ಕೇಳ್ತೋ ...ಶಾನೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮದಾಗೆ ಇಸ್ಯ ತಿಳ್ಳಳಿ. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿ ವೀರೇದೇವರ ಗುಡಿ ಕಾರ್ಣೀಕದ ಸತ್ಯ ಸಾಮಾನ್ಯವಲ್ಲ. ದೇವರೇ ಮೈಮೇಲೆ ಬಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಅರ್ಥ ತಿಳಿದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ದೇವರ ಮಾತು ತಿಳ್ಯಂಡ್ರೆ ಮುಂದೆ ಬರೋ ಸಂವತ್ಸರಗಳಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಗೆ ಬಿತ್ತನೆ, ಮಳೆ, ಬೆಳೆ ಆಗ್ತದೆ ಅನ್ನೋ ಮುನ್ನಾಚನೆ ತಿಳಕಂಡು, ರೂಪಾಯಿಗೆ ಐವತ್ತು ಸೇರು ರಾಗಿ ಸಿಕ್ಕೋ ಕಾಲದಾಗೆ ಬಾಳದ ಒಕ್ಕಣ್ಣು ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯನೋರ ಕಾಲದ ಬರವಣಿಗೆ ಇದು. ತಡಿರಿ...."

—ಎಂದು ಶೀನಪ್ಪನವರು ಸೂರು ನೋಡಿದರು. ಹಳೇ ಕಾಲದ ದಫ್ತರಗಳ ಗಂಟು ಮೂಟೆ ಕಟ್ಟಿ ಸಾಲಾಗಿ ಕೂತ ಅಟ್ಟಲು ನೋಡಿದರು. ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಎಡಗಡೆ ಸಾಲಿನ ಮೂರನೆ ಕಟ್ಟು ಇಳಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಗದ ಸತ್ಯ ಹರವಿಕೊಂಡರು. ಧೂಳಿಬಿಟ್ಟಿದರು. ಕೆಮ್ಮುತ್ತಾ ...ಹಳೇ ಪುಸ್ತಕ ತೆಗೆದರು.

“ರುದ್ರಮುನೀ ನೀನು ತಂದಿರೋ ಕಾಗದದ ತುಣುಕಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಬರೆ ದಿದೆಯೋ ಅದೇ ವಕ್ರಣಿಕೆ ಇಲ್ಲಿದೆ ನೋಡು.”

—ಹೌದು, ಅದೇ ಖಡ ಖಡಾ ವೀರಭದ್ರದ ಬರಹ ಅಲ್ಲಿತ್ತು. ಶಾನು ಭೋಗರು “ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದ ವೀರೇದೇವರ ಕಾರ್ಣಿಕ ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿಯೋ ದೂಂದ್ರೆ ಜನ ನಂಟಿರಲಿಲ್ಲ.. ತಿಳ್ಳೋ ನಮ್ಮ ತಾತ ತನ್ನ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳ ಕಾಲದ ಭವಿಷ್ಯ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಬರೆದು ಇಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ....”

“ಅಂತಂದ್ರೆ ಈಗ ನಡೀತೀರೋದನ್ನು ಇಂಗೇಂತ ಆಗ್ಲೆ ನಮ್ಮ ವೀರೇದೇವರ ಪ್ರಾಜಾರಿ ಪುಟ್ಟಪ್ಪನ ಹಿರೇರ ಬಾಯಿಂದ ಕಾರ್ಣಿಕ ಹೇಳಿಸಿದ್ದು ನಾನೇ ತಿಳಿದೀರ ಮಂಕರಂಗಿ ಕುಂತಿದಿವೀಂತ ಅದರಾಗಿ ಬರೆದಾರೇಂತಿರಾ!....”

“ಅದೇ ಕೇಳೋ ರುದ್ರಮುನಿ.. ಖಡ ಖಡ ವೀರಭದ್ರ....ತಿಳಿತೇ ವೀರ ಭದ್ರ ಯಾರು?....”

“ಐ....ಅಷ್ಟು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮೂರು ಬೈಲಾಟ ದಕ್ಷಯಜ್ಞದಾಗಿ ಪರತಕ್ಷ ಆಗೋರೆಲ್ಲಾ. ಕುಂಬಾರ ಕೆಂಚನು ”

“ಅವನು ನಾಟಕದೋನು ಆಯ್ತಲ್ಲ....ಹಂಗೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ನಿಜವಾದ ಕುರಭದ್ರ ಶಿವನ ಜಟಿಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು—ಶಿವಭಕ್ತ.”

“ಆದ್ದರಿಗೆ ಈ ನೆಲದೊಳಗಿನ ಸುದ್ದಿ ಏನು?”

“ಅದಕ್ಕೂ ಬರದಾರೇ....ನೆಲದೊಳಗೇಂದ್ರೆ ಕಾಳಸಂತೆ ಒಂದು ತರ.... ಇಸ್ವಾಕ ಮಡುಕ್ಕೊಂಡು ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ಏದದೋ ಇಸ್ಪತ್ತಿಪ್ಪತ್ತೊ ವೈಸಾ ಸೇರಿಗೆ ಎರ್ರಿ ಹಂಗೆ ಬಡವರ ದುಡ್ಡೆಲ್ಲಾ ಅವರುಗಳೇ ದೋಚಿಕೊಳ್ಳೋ ನೆಲಮಾಳಿಗೆ ಸುದ್ದಿ.”

“ಓ ಹೊ ಹೋ....ಈಗ ನಡದೈತಲ್ಲ ಯವಾರ ಹಂಗೆಯು.”

“ಕೇಳ್ತಾ ರುದ್ರಮುನೀ ‘ಕೊಕ್ಕುಂಟು ಕೂಗಲಾರೆ’ ಅಂತೈತೆ ನೋಡು.... ಅದರ ಅರ್ಥ ಏನು ಬರೆದೈತೆ ಗೊತ್ತೈತಾ”

“ಇಲ್ಲ ವಸಿ ಏಳಿ....”

“ಬಾಯಿದ್ರೂ ಬಡ್ಕೊಳ್ಳೋಕೆ ತಾಕತ್ತಿಲ್ಲೇ ಇರೋ ದರಬೇಸಿಗಳು ಮುಂದೆ ಬರ್ತಾರೇಂತ. ಇಲ್ಲೇ ನೋಡೀಕೆ ಬಾಯಿ ಇದ್ರೂ ಆಡಿದ ಮಾತೆಲ್ಲಾ ಗಾಳಿಪಾಲೇ ಆಯ್ತದೇಂತ.”

“ಆದು ನಿಜವೆ. ಈಗ ನಾನು ನಂಜಮ್ಮನ ಮುಂದೆ ಬಾಯಿ ಬಿಡೋ ಕಾಯ್ದೆ?—ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೂ ಮಾತೇ ಆಡದಂಗೆ ಅವಳ ಮಕ ನೋಡ್ತಾ ಕುಂತು ಬಿಡಾದಲ್ವಾ....ಹಂಗೆ ಈ ಸಮಾಸಾರಾನೂವೆ “

ಒಂತರ ಹಂಗೇ ಅಂತ್ಯ ಇಟ್ಟೊ ಓಟೊಂದು ಕೊಟ್ಟು, ರಾಜ್ಯ ಆಳಾಕೆ ಅವರುಗಳನ್ನ ಬುಟ್ಟಮ್ಮಾಲೆ ನಿನಗೆ ರೆಕ್ಕೆ ಇದ್ರೂ ಒಂದೆ—ಇಲ್ಲಿದ್ದು ಒಂದೆ— ಅವರುಗಳೇ ಹಾರಾಡದು. ಐದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಸೇರು ರಾಗಿ ನೋಡ್ತಾರಂತೆ. ನಾಕಾಣೆಗೊಂದು ಕಾಳು ಬ್ಯಾಳೆ, ಎಂಟಾಣಿಗೆ ಒಂದು ದಫ ತುಪ್ಪ ಮೂಸಿನೋಡಾಕೆ ಕೊಡ್ತಾರಂತೆ.”

“ ಐ ಬುಡಿ ಶಾನುಬೋಗರೆ....ನಾನೇನೊ ಕೇಳೊವಾ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ನ ದುಡ್ಡು ಗಿಡ್ಡು ಉಳರೋ ಜಾಗಾ ಏನಾನ ಇದರಾಗಿ ಬರೆದಾರೇನೊಂತ ಬಂದ್ರೆ ಒಂದೇ ದಫ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಸೇರು ರಾಗಿ ಆಗೋ ಸಮಾಸಾರ ಎಲ್ಲರೇ.”

“ ಅದೇ ಭವಿಷ್ಯನಪ್ಪ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರೋದೂ. ಮುಂದೆ ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮ, ಅಹಿಂಸೆ ಹೆಸರು ಹೇಳಿಕೊಂಡು, ರಾಜ್ಯಬಾರಾ ಮಾಡೋ ಜನ ಬರ್ತಾರೆ. ಅವರು ಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ರಾಮರಾಜ್ಯ ಆಗುತ್ತೆ ಆದರೆ ಜನ ಮಾತ್ರ ನೆಲದೊಳಗಿನ ಸುದ್ದೀ ಏನೊಂತ ರೇಡಿಯೋ ಕೇಳಬೇಕು. ಕೊಕ್ಕಿದ್ದೂ ಕೂಗಲಾದವರು— ರೆಕ್ಕೆ ಇದ್ರೂ ಹಾರಲಾರದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಕೂಡಿಸಿರ್ತಾರೆ. ರೋಸಿಗೆದ್ದು ರಾಡ್ಡಾಂತ ವಾಗೋವರೂ, ಕೈರಾನ್ ಅನ್ನೋನ ಹಣೆ ಬರಹವೇ ಎಲ್ಲಾರೂ. ಎಲ್ಲೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಂಬರು ಇದ್ರೆ ಮುಂದೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಅದೇ ವೂನ್ನೊ ಅಧಿಕಾರದ ಮದದಿಂದ್ಲೇ ಇರೋರು ಒರ್ತಾರೆ. ಇದ್ದೊಬ್ಬ ದಯಾಳು ಮಗುವಿನಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಜನಗಳನ್ನ ತನ್ನ ಕೆಂಪು ಗುಲಾಬಿಯಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಹಾನುಭಾವ ನೆಲದೊಳಗೇ ಸೇರಿಹೋದ. ಆ ಸುದ್ದಿ ಬಂದ ಮೂರು ವಾರ ದಲ್ಲೇ ವಿಷ ಎರಿದ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಲೆ—ಎಲ್ಲಾ ಧಾನ್ಯ ದನಸ, ಫೀಸು ಸ್ಕೂಲು ಹಾಳುಮೂಳುಗಳೆಲ್ಲಾ ಏರಿಹೋಗಿದೆ. ಇನ್ನು ನಿನಗೆ ರೆಕ್ಕೆಯಾಕೆ, ಮೂಕನ ಹಾಗೆ ಕೊರಗಿ ಸಾಯಿ ನಡಿ ”

“ ಕ್ವಾಸದಾಗೆ ಏನೇನೊ ಹೇಳ್ತಿದಿರಿ. ಸಾನುಬೋಗರು ”

“ ಇರೋ ವಿಷಯ ಕಣೋ ಇದೂ....ರಾಮಣ್ಯ ಆಯ್ತು ಇನ್ನು ಶಕುನಿ— ದುರ್ಯೋಧನ ದುಶ್ಯಾಸನರೇ ಪಗಡೆ ಆಡೋದು. ಹಿಂಗಿದ್ದೂ ಹೇಳೋದು ಮಾತ್ರ ಧರಮರಾಯರಂತ....ಅಜ್ಞಾತವಾಸವೇ ನನಗೆ ಗತಿ....ನಡಿ ...ನಡಿ”

— ಎಂದು ರೋಸಿ ಹೊಟ್ಟೆಖಾರ ರುದ್ರಮುನಿ ತಂದ ಕಾಗದದ ಮೂಲಕ ಕೂಗಿ ತೋಡಿಕೊಂಡು ಶಾನುಬೋಗರು ಹೊರಟೇ ಹೋದರು.

ರುದ್ರಮುನಿ ನಂಜಿ ಮುಖ ನೋಡಿ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಕೊಳ್ಳಲು ಹೋದ.

—ದಾಕರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ್.

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಮಿತವ್ಯಯಕ್ಕೆ

ಹಾಗೂ

ಪ್ರಕಾಶನಾನವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ

ಬೆಂಗಾಲರ್

ಬಲ್ಬುಗಳು

ಬೆಂಗಾಲರ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು-೩

ನಮ್ಮ ಸೋಲ್ ಏಜನ್ಸಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳು

ಚಕ್ರವ್ಯೂಹ	ಒಸವರಾಜ ಕಟ್ಟೀಮನಿ	2-50
ಹೆಣ್ಣು ಬೆಂಬತ್ತಿದ ಗಂಡು	ನಾಡಿಗೇರ ಕೃಷ್ಣರಾಯ	2-00
ಮಾಂಗಲ್ಯ ದೇವರು	ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಚಡಗ	3-00
ವ ದುವೆಯ ಉಡುಗೊರೆ	ದಾಶರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ್	2-50
ನೆಲದ ನೆರಳು	ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಪುರಾಣಿಕ	2-50
ಭಾನು	ಮತ್ತೂರು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ	2-00
ಇಬ್ಬರು ಸವತಿಯರು	ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ	3-00
ದಾಸಕೂಟ	ಬಿಚಿ	2-00
ತಾಪದ ನಜ್ರ	ವೆಲ್ಲಾಲ್ಲ ಸತ್ಯಂ	2-50
ಹೆಣ್ಣು ಹೊನ್ನು ಮಣ್ಣು	ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಚಡಗ	3-00
ಪ್ರೇಮಮಯಿ	ಎಂ. ಸಿ. ಪದ್ಮಾ	3-00
ಪಾಪನಿವೇದನೆ	ವಿ. ಜಿ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ	2-50
ಪರಮೇಶ್ವರ ಪುಲಿಕೇಶಿ	ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಕೊರಟೆ	4-00
ಭಾಗ್ಯ ತಾರೆ	ಮಾ. ಭೀ. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್	2-25
ಸ್ವಾಮಿ ಅಕರಂಪಾರ	ನಿರಂಜನ	2-25
ಹಿಮಾಲಯದ ನೀರರು	ಮತ್ತೂರು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ	2-25
ಹೃದಯ ರಾಣಿ	ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಚಡಗ	2-25
ತಾಯಾಗಿ ಹೆತ್ತಳು ಮಾಯೆ	ಮೈ. ಸು. ಶೇ.	2-00
ಜಾಳಮುಂಜಾವು	ಎಂ. ಕೆ. ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ	2-00
ಬಯಸಿ ಬಂದ ಹೆಣ್ಣು	ನಾಡಿಗೇರ ಕೃಷ್ಣರಾಯ	2-00
ಸುಂದರ ಸ್ವಪ್ನ	ಎಂ. ರಾಮಮೂರ್ತಿ	2-00
ಚೆಲುವೆ	ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಪುರಾಣಿಕ	2-25
ಮಂಗಳೆಯ ಮದುವೆ	ಮಾ. ಭೀ. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್	2-00
ರಾಣಿ ಮತ್ತೆ ಬರಲಿಲ್ಲ	ನಾಡಿಗೇರ ಕೃಷ್ಣರಾಯ	2-00
ಎಲ್ಲಾ ಅವನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೆ !	ತ. ರಾ. ಸು.	2-25
ಜಾಳಿನ ಪಥ	ಎಂ. ಕೆ. ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ	2-00
ಮೋಡಮ್ಮನ ಗಂಡ	ಬಿಚಿ	2-50
ಮೂರು ಹೆಣ್ಣು ಐದು ಜಡೆ	,,	2-00

ಗೀತಾ ಏಜನ್ಸೀಸ್ — ಸಾರಂಪ್ರಪೆಟ್ರಿ, ಬೆಂಗಳೂರು-೨

Printed by B. S. Iyengar, Bangalore-2

Publisher—B. N. Gupta

Editor—M. Sivaram.